

Европейска
КОМИСИЯ

[ПРОЛЕТ 2013 Г. ▶ БРОЙ 45]

панорама

inforegio

▶ Сплотяване на общностите

Фондовете на ЕС подкрепят
стабилността и сътрудничеството

▶ Политиката на сближаване
– основен източник на
инвестиции от ЕС

▶ Добра практика
в градското развитие

Регионална
и урбанистична
политика

► **УВОДНА СТАТИЯ** 3

Комисар Йоханес Хан

► **ОЧЕРК** 4-7

СТРУКТУРНИТЕ ФОНДОВЕ НА ЕС ИГРАЯТ РЕШАВАЩА РОЛЯ В МИРНИЯ ПРОЦЕС В СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ

► **КЛЮЧОВАТА РОЛЯ НА ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ В ЕВРОПА**..... 8-11

► **НАГРАДИТЕ „REGIOSTARS 2013“ ОТКРИВАТ ОЩЕ ИНОВАТИВНИ ПРОЕКТИ В РЕГИОНИТЕ** 12-15

► **БАЗА ДАННИ ПО ПРОЕКТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ГРАДОВЕТЕ ЗА ПРОВЕЖДАНЕТО НА ИНФОРМИРАНА ПОЛИТИКА** 16-19

► **ДА МОБИЛИЗИРАМЕ СТОЛИЦИТЕ НА ЕС** 20-21

► **ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ** 22-23

► **НОВИНИТЕ НАКРАТКО** 24-25

► **С ВАШИ ДУМИ** 26-30

Национални и регионални гледни точки по политиката за сближаване

► **ПРИМЕРИ ЗА ПРОЕКТИ** 31-35

Примери за проекти от Естония, Франция, Латвия, Малта и програмата за Европейско териториално сътрудничество

► **КАРТИ** 36-37

Общ ръст на заетостта, 2007-2009 г.
Процент на младежката безработица, 2011 г.

► **ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ, КОНСТАТАЦИИ И ПРЕПОРЪКИ ОТ ОЦЕНКАТА НА JASPERS** 38-39

► **ПРОГРАМА** 40

Снимков материал (страници):
Заглавна страница: © SEUPB
Страница 4: © SEUPB (Мост)
Страница 6: © Groundwork NI
Страници 3, 4, 8, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 24, 25, 39:
© Европейска комисия
Страница 19: Виена © Kurt Kuball/Wirtschaftsagentur
Wien – Будапеща © Rév8
Страници 22-23: © DCLG
Страници 26-30: Юг-Пиренеи © Philippe Grollier/Регион
Юг-Пиренеи – Австрия © ÖROK – Обединено кралство
© DCLG – Тоскана © Регион Тоскана
Страници 31-35: Естония © Crystalsol – REALIS
© Регион Лангедок-Русийон – Naco Technologies
© Naco Technologies – Малта © Министерство на
инфраструктурата, транспорта и съобщенията, Малта –
ETC (Обществена служба по заетостта) © Winnet8

Изданието е отпечатано в тиражи на английски, немски и френски език на рециклирана хартия. Публикацията е налична на 21 езика на адрес http://ec.europa.eu/regional_policy/information/panorama/index_bg.cfm

Съдържанието на настоящия брой беше завършено през март 2013 г.

ПРАВНА ИНФОРМАЦИЯ

Нито Европейската комисия, нито което и да е лице, действащо от нейно име, носят отговорност за начина, по който би могла да бъде използвана съдържащата се в настоящата публикация информация, както и за каквито и да е грешки, които могат да бъдат допуснати въпреки внимателната подготовка и проверка. Настоящата публикация не отразява непременно мнението или позицията на Европейската комисия.

ISSN 1830-9321

© Европейски съюз, 2013 г.

Възпроизвеждането е разрешено при посочване на източника.

За използването/възпроизвеждането на материал на трето лице, предмет на авторско право, който е посочен като такъв, разрешението трябва да бъде получено от носителя(ите) на авторско право.

► УВОДНА СТАТИЯ

Johannes Hahn

Член на Европейската комисия, отговарящ за регионалната политика

От самото си създаване Европейският съюз и неговите предшественици подкрепят основна стратегия за използване на икономическите сили с цел постигане и поддържане на мир, просперитет и зачитане на демокрацията и правата на човека.

Всички изпитахме голямо задоволство, когато ЕС получи Нобеловата награда за мир за 2012 г. като признание за шестдесетгодишните му усилия да изгради след опустошителната Втора световна война икономическа структура, която да направи немислими бъдещи военни действия между страните. Той показва как исторически врагове могат да станат партньори.

Оптимистичен беше фактът, че във време на финансова криза и сътресения Нобеловият комитет можа да разгледа постиженията на ЕС в по-дългосрочна перспектива. Тази роля на ЕС за изграждане на мира обаче не следва да се смята за начална точка в чисто исторически план. Както ще прочетете в настоящия брой, ЕС изигра изключително положителна роля за постигането на стабилност и напредък в една част от Съюза, която някога беше раздирана от конфликти: Северна Ирландия и граничните райони на Ирландия.

След обявяването на прекратяването на огъня през 1994 г. бившият председател на Европейската Комисия, Жак Делор, пръв заяви, че ако е необходима подкрепа, „Европа ще се отзове“, и предложи създаването на фонд за подпомагане на мирния процес.

В действителност за около 18 години 1,3 млрд. евро от фондове на ЕС са инвестирани наред с национално финансиране в повече от 20000 проекта с цел постигане на мир и помирение в тази неспокоен част на ЕС. За мен беше удоволствие да слушам двама някогашни врагове да говорят приятелски на конференцията ни, посветена

на програмата PEACE, под надслов „Сплотяване на разделените общности“, която се проведе в Брюксел на 31 януари. Сега те са министър-председател и заместник министър-председател на Северна Ирландия. Те напълно признават значението на подкрепата от Европа и конструктивния ѝ подход за възстановяване на тяхната общност и насърчаване на дългосрочен мир.

Възстановяване на икономиката на ЕС

Регионалната политика играе все по-важна роля при подпомагането на Европа да намери изход от настоящата икономическа криза. Тя е основната инвестиционна политика на ЕС и е насочена главно към сектори и приоритети, които ще спомогнат за възстановяване на растежа и конкурентоспособността.

Регионалната политика мотивира регионите да използват максимално предимствата си и с подкрепата на ЕС да предприемат стратегии за „интелигентна специализация“ за растеж с цел да осъществят пълния си потенциал за конкурентоспособност.

Поради настоящите финансови ограничения в целия ЕС преговорите за бъдещия бюджет на Съюза – многогодишната финансова рамка (МФР) – бяха особено напрегнати. В много области се наложи да се направят съкращения, като фондовете за регионалната политика също бяха засегнати от тях.

Въпреки това правилно насочената стратегия за целево и ефективно използване на тези фондове ще гарантира, че регионалната политика продължава да е ключова движеща сила за постигане на икономическо възстановяване и дългосрочен просперитет в ЕС.

► СТРУКТУРНИТЕ ФОНДОВЕ НА ЕС ИГРАЯТ РЕШАВАЩА РОЛЯ В МИРНИЯ ПРОЦЕС В СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ

През последните 20 години стратегическото финансиране от структурните фондове на ЕС беше важен фактор за връщането на Северна Ирландия (Обединеното кралство) към нормално състояние след продължилия години конфликт. Това беше посланието от специалната конференция „Сплотяване на разделените общности – опита от програмата на ЕС PEACE“, която се проведе в Брюксел на 31 януари по инициатива на комисаря по регионалната политика Йоханес Хан.

„Някои може да се изненадат, когато открият, че програмата PEACE за Северна Ирландия е финансирана от структурните фондове, а не би трябвало да се изненадват. Днешната регионална политика е инструмент за осъществяване на амбициите на ЕС – да допринесе за създаването на работни места, растеж и, разбира се, мир“, заяви комисар Хан в словото си при откриване на конференцията.

„Програмите на ЕС PEACE промениха живота на около един милион души в Северна Ирландия и граничните райони на Ирландия и спомогнаха за създаването на условия, в които мирът и помирението могат да се установят трайно. Регионалните фондове на ЕС играят важна роля при полагане на основите на сплотено общество, в което всяка общност се възползва от плодовете на мира“, подчерта той.

От дясно на ляво:
Йоханес Хан, Питър Робинсън
и Мартин Макгинес

Основни докладчици на конференцията бяха водещи политици от Северна Ирландия, включително министър-председателят Питър Робинсън и заместник министър-председателят Мартин Макгинес, както и ирландският министър Брендън Хаулин. Централно място на конференцията беше отделено на свидетелства за иновативния проект от програмата PEACE, чрез който се дава подробна информация за извършената работа и за продължаващото въздействие на тази работа върху живота на хората.

„PEACE BRIDGE“

През юни 2011 г. комисар Хан официално откри моста „PEACE“ в Дери/Лондондери, заедно с политически лидери от Северна Ирландия и Република Ирландия. Мостът „PEACE“ е един от най-знаковите проекти, подкрепени по програмата PEACE III, с участие на ЕФРР в размер на 11,2 млн. евро. През периода на вълненията Дери/Лондондери се превърна в силно разделен град в резултат на напускането на хиляди протестанти от западния бряг. Сега мостът „PEACE“ обединява физически двата бряга на реката, като конструкцията му представлява символично ръкоостискане през река Фойл. Той е силен нов символ на града, във физически и преносен смисъл, свързващ общностите на двата бряга, за които реката се беше превърнала в значителна религиозна и междуконфесионална разделителна линия.

Подкрепа в размер на 2 млрд. евро

Между 1995 г. и 2013 г. правителството на Северна Ирландия получи почти 2 млрд. евро чрез три последователни програми PEACE, като 1,3 млрд. евро бяха предоставени от ЕС, а останалата част – от държавите членки.

Програмата PEACE е дългогодишно партньорство между хората и политическите лидери на Северна Ирландия и Европейската комисия, подкрепена от правителствата на Обединеното кралство и Ирландия.

Беше създаден Специален орган за програмите на ЕС (СОПЕС), чиято задача бе да разпределя средствата по програмата PEACE с цел укрепване на сближаването посредством практически проекти и развитието на по-приобщаващо общество.

Към стабилно общество

Финансирането и подкрепата през годините спомогнаха да се предостави възможност на местните общности да се помирят след конфликта и да се ангажират практически и стратегически в дейност, която гарантира по-светло и по-добро бъдеще.

Основните цели на настоящата програма PEACE III, чийто бюджет е 333 млн. евро, са засилване на напредъка за установяване на мирно и стабилно общество и насърчаване на помирението чрез подпомагане на операции и проекти, които са насочени към сплотяване на общностите.

Питър Робинсън, министър-председател на Северна Ирландия, заяви: *„Сега се радваме на относителен мир и стабилност след период, през който 3000 души бяха убити, а десетки хиляди – ранени. Приносът на ЕС имаше решаващо значение. Той подкрепи хиляди проекти в провинцията за изграждане на по-добро и споделено бъдеще за нашия народ“.*

Северна Ирландия е преобразен регион, но целта още не е постигната, предупреди той. *„Неотдавнашните безредици са предупреждение, че предстои още работа.“*

Заместник министър-председателят Мартин Макгинес подчерта символичното значение на моста „Peace“, който беше открит в Дери/Лондондери през юни 2011 г. Той отбеляза, че мостът, за чието построяване са изразходвани 14,6 млн. евро, от които над 11 млн. евро са предоставени от ЕС, *„промени облика на Дери завинаги“.*

Мостът сближава двете някога разделени части на града и представлява доказателство за целите на програмата PEACE, обясни той. *„Хората от протестантската и католическата общност, които преди бяха разделени, могат да преминат пеша или на велосипед през моста до празен военен обект, който понастоящем е споделено пространство за нашите хора. От откриването му са регистрирани повече от един милион потребители.“*

Изграждане на умения и доверие

Както беше подчертано, програмата PEACE беше само един елемент от мирния процес в Северна Ирландия, но той изигра важна роля за поддържане на условията, при които осъществяването на другите дейности можеше да продължи.

Програмата включваше разработването на проекти в някои много трудни и необлагодетелствани райони. Проектите са насочени към младите хора, като целта им е да се развият техните умения и увереност за справяне с насилието на религиозна почва и избягването му. Тези проекти често се съпътстват от мерки за осигуряване на необходимите умения за намиране на работа. В тях също се използват спорт, цифрови медии и различни други средства, за да се достигне до младите, да се помогне за изграждането на разбиране за това, как да се живее в многообразна общност, и да се намали рискът от въвличането на младежи в отцепнически групи.

ФУТБОЛ ЗА ВСИЧКИ

Футболът също се използва като средство за сплотяване на разделените общности. Спортът, особено футболът, има огромно въздействие. С подкрепата на програмата на ЕС PEACE III по проекта на Ирландската футболна асоциация „Футбол за всички“ (Football For All) са наети 100 души персонал, които работят с 53 местни футболни клубове за популяризиране на посланието за взаимно уважение. Проектът помага на местните клубове да възстановят връзките с общностите. Дори беше създаден междубщностен футболен отбор, „Лаймстоун Юнайтед“, с цел да се насърчават младежите от двете страни да работят заедно като екип.

ПАРКЪТ „АЛЕКСАНДРА“ – „ДА ПРЕМАХНЕМ БАРИЕРИТЕ“

Паркът „Александра“ в Северен Белфаст отдавна е „оспорвано пространство“ и през 1994 г., когато мнозина предвиждаха бъдеще без конфликти, в средата на парка беше издигната нова „Стена на мира“, за да се предотвратят сблъсъци през нощта. Този акт във време на утвърждаване на мира представляваше полезно напомняне за извървения от общността дълъг път.

Паркът, с 20-годишната си триметрова бариера, издигната с цел намаляване на насилието между католическата и протестантската общност, е символ на това, което трябва да се промени.

През 2009 г. подпомогнатият от дружеството Groundwork NI нов процес на приобщаване имаше за цел да възстанови нормалното състояние на парка с финансова подкрепа на обща стойност 280 000 британски лири, предоставена от ЕС, кметството на Белфаст, Министерството на правосъдието на Северна Ирландия и Програмата „Алфа“. Сега в средата на „Стената на мира“ поне по няколко часа на ден е отворена врата, която дава възможност на жителите от двете страни на разделителната стена да се любуват на красивата паркова среда в нейната цялост. Директорът на Groundwork NI Силвия Гордън заяви: „Стената на мира беше отворена, за да могат учениците от двете общности да играят заедно след две десетилетия на разделение.“

Като част от подхода им беше създадена ръководна група, която да събере заедно ключови фигури от местните общности, за да договорят процедурата и мерките, които трябва да се приемат както във връзка с разработването на съоръженията в парка „Александра“, така и с отварянето на стената.

„Постигаме местни договорености, преди да направим каквото и да било, и спомагаме за изграждането на дълготрайни отношения“, подчерта Гордън. *„Преди официалното откриване в парка бяха организирани поредица от прояви с цел да се създаде чувство за нормалност. Успяваме да преобразим това оспорвано пространство и да работим за интеграция на всички равнища.“*

В цялата провинция има 59 „стени на мира“ и премахването им ще бъде продължителен и труден процес, обясни Гордън. *„Ще се заемем с още 14 стени на мира в районите от двете страни на линията на мира в Северен Белфаст, където съществува желание за мир и където можем отново да свържем общностите.“*

Сега, за първи път от 20 години, децата от двете общности могат да играят заедно в парка „Александра“ благодарение на отварянето на „Вратата на мира“.

ДОЛУ:

Председателят на УС на Groundwork NI Пол Макерлин (вляво) открива „Вратата на мира“ в парка „Александра“ заедно с министъра на правосъдието Дейвид Форд и директора на Groundwork NI Силвия Гордън.

Програмата на ЕС PEACE е добър пример за ангажимента на Съюза към мира и помирието, подчерта комисар Хан. *„Тя няма за цел да предложи бързи решения, а да насърчава дългосрочното сътрудничество. Чрез програмата PEACE хората придобиха чувство за съпричастност към мирния процес. Това е възходящ процес с участието на хора, които предлагат свои решения.“*

Сред участниците в конференцията бяха делегати от други търсещи решения разделени региони, като Балканите, Либия, Кипър, Израел и Палестинските територии.

В рамките на конференцията беше организирана изложба за няколко други проекта, финансирани по PEACE III и осъществени със средства от ЕС, чиято цел е да улеснят мирния процес и да покажат как той би могъл да служи за пример на други конфликтни зони.

ЕС – „честният посредник“

Пат Колгън, изпълнителен директор на Специалния орган за програмите на ЕС (СОПЕС), заяви, че приносът на ЕС в Северна Ирландия е изключителен не само от гледна точка на финансирането, но и по отношение на дисциплината, която беше въведена при изпълнението на цялото начинание.

„ЕС предложи сигурност чрез седемгодишно финансиране, по време на което можем да планираме с известна сигурност“, обясни той. *„Важно е, че ЕС осигури неутрално пространство – нито в единия лагер, нито в другия. Страните се чувстваха в безопасност да участват. За определен период от време той спомогна за изграждането на доверие в участващите общности.“*

Необходимо е много време, за да се преодолеят последиците от конфликта, заяви той. *„Трудно е да се изгради отново увереност, доверие и уважение. Хората сега са*

от поколението след конфликта. Те носят семената на разделението и наследството на конфликта. Изключително важно е да ги направим активни членове на обществото. Сега се подготвя програмата PEACE IV. Тя ще бъде насочена към местните партньорски структури и ще има за цел да приобщи младите хора, особено тези от необлагодетелствани райони. Сегашният мир е крехък. Предстои още много работа.“

Център за изграждане на мир и решаване на конфликти

Хората в Северна Ирландия натрупаха огромен опит в изграждането на мир, който може да бъде полезен на другите. За да се подпомогне предаването на знанията им, се строи нов Център за изграждане на мир и решаване на конфликти на мястото на бившия затвор „Мейз/Лонг Кеш“, което има подчертано символично значение. Центърът ще спомогне за разпространяване на извлечените поуки в Северна Ирландия и ще гарантира съхраняването на спомена за мирния процес за бъдещите поколения.

„Центърът е израз на почит към тези, които работиха по програмите PEACE, към чиито постижения вече се проявява интерес от всички краища по света, а именно от Русия, Палестина, Балканите, Колумбия и Южна Корея. С това трябва да се гордеем“, добави комисар Хан.

„Ако искате да видите работещ мир в ЕС, отидете в който да е граничен район. Там днес ще видите как не само транспортът и търговията, но и работните места, околната среда и здравните услуги извличат полза от предимствата на трансграничното сътрудничество в рамките на регионалната политика на ЕС. Програмата PEACE, нека не забравяме това, е програма и за трансгранично сътрудничество. Ето защо исках да представя техния опит в Брюксел. Искам възможно най-широката аудитория за техните постижения – първо, защото заслужават нашето признание

▶ PEACE I (1995-1999 г.)

15 000 ПРОЕКТА

ОБЩО ФИНАНСИРАНЕ: 667 000 000 EUR

ФИНАНСИРАНЕ ОТ ЕС: 500 000 000 EUR

Решава непосредствени проблеми, породени от конфликт: унищожени общности, възстановяване, обновление, създаване на силни и приобщаващи общностни партньорства с участието на избрани представители, НПО и др., които работят с жертвите и оцелелите, и реинтегриране на бивши членове на въоръжени формирования.

▶ PEACE II (2000-2006)

7 000 ПРОЕКТА

ОБЩО ФИНАНСИРАНЕ: 995 000 000 EUR

ФИНАНСИРАНЕ ОТ ЕС: 609 000 000 EUR

Прилагане на дисциплината на структурните фондове, съчетана със силен контрол, но адаптирани към потребностите на регион, излизащ от конфликт. Стимулиране на икономическото обновление с по-активно участие на местните партньорски структури и основани на местните условия планове за действие, обхващащи всяка част на обществото и отнасящи се до цялото население от 2,8 милиона души.

▶ PEACE III (2007-2013)

400 ПРОЕКТА

ОБЩО ФИНАНСИРАНЕ: 333 000 000 EUR

ФИНАНСИРАНЕ ОТ ЕС: 225 000 000 EUR

Насочен към сърцата и умовете на хората, този стратегически пакет има за цел да насърчи дългосрочни партньорства за трансобщностно и трансгранично сътрудничество, като се набляга върху по-малко на брой, но по-големи и по-стратегически проекти.

и благодарности, но и защото вярвам, че други части на света могат да научат много от тяхната работа.“

„В Северна Ирландия проектите, които са насочени към промяна на нагласите и помагат на хората да придобият необходимите умения за работа, допринасят за социалното сближаване. Проекти за капиталови инвестиции като общностни и бизнес центрове имат неоспорима икономическа стойност. Чрез тези инвестиции в човешки и физически капитал програмата PEACE помага на Северна Ирландия да се отдалечи от конфликта и да тръгне по пътя към мира и просперитета, като едновременно с това създава растеж и работни места“, подчерта той.

▶ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://ec.europa.eu/regional_policy/activity/ireland/index_bg.cfm

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/peace/index_en.cfm

▶ КЛЮЧОВАТА РОЛЯ НА ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ В ЕВРОПА

Комисар Йоханес Хан посещава бреговата линия на Суонзи в Уелс, Обединеното кралство, с Алън Дейвис, заместник-министър на селското стопанство, рибарството, храните и европейските програми на Уелс. Двамата обсъдиха състоянието на прилагането на политиката на сближаване в Уелс и предложенията на Комисията за следващия програмен период 2014-2020 г., както и посещаването на няколко проекта, съфинансирани от ЕС.

Политиката на сближаване става основна инвестиционна политика на Европейския съюз и е тясно синхронизирана с целите на стратегията на ЕС „Европа 2020“, за да се подпомогне възстановяването на растежа и конкурентоспособността на държавите, членки на ЕС, и ефективното намаляване на икономическите, социалните и териториалните различия.

Стратегическата цел на политиката на сближаване ще бъде да се извлече максимална полза от регионалните предимства и да се използват по-ефективно и комбинирано европейските национални и регионални публични фондове. Общопризнато е, че стратегически инвестиции от този вид са необходими не само в най-бедните региони на ЕС, но и във всички региони на Европа, за да останат те конкурентоспособни.

Следващото поколение програми трябва да бъдат приспособени към новите икономически реалности. Преобладаващата икономическа ситуация днес е такава, че за постигането на макроикономическа стабилност няма друга надеждна алтернатива освен устойчивата фискална консолидация и структурните реформи. За да се подкрепи този процес, са необходими целеви, стимулиращи растежа инвестиции, които допълват и са съгласувани с по-мощни структурни и регулаторни реформи. Европейският съюз подготвя отговора си на тези предизвикателства чрез по-тясна координация при съчетаване

на стратегията „Европа 2020“ и процеса на „Европейския семестър“. Докато стратегията „Европа 2020“ е относително добре позната от създаването ѝ през 2010 г., как Европейският семестър ще се отрази върху политиката на сближаване и как тя ще допринесе за този процес?

▶ Европейският семестър е процес на съгласуване на редица национални и европейски икономически политики в една от най-тежките икономически и социални ситуации от 50 години насам.

Цикълът на Европейския семестър предоставя на държавите членки рамка да приведат своите политики на икономически, бюджетни и структурни реформи в съответствие с Пакта за стабилност и растеж и със стратегията „Европа 2020“ на ЕС. Целта му е да се изгради общо разбиране за приоритетите за действие на национално равнище и на равнище на ЕС, докато ЕС се стреми да се върне по пътя на устойчивия растеж и създаването на работни места.

Петте основни срока във всеки годишен цикъл са:

- ▶ всяка година Европейската комисия приема годишния обзор на растежа, с който започва цикълът на Европейския семестър за координация на икономическата политика;
- ▶ през април държавите членки представят актуализирани планове за реформи;

- ▶ в края на май Комисията прави оценка и изготвя препоръки;
- ▶ през юни Европейският съвет взема официално решение;
- ▶ държавите членки предприемат по-нататъшни действия и приемат националните си бюджети.

Процесът на Европейския семестър, който сега е в третата си година, е преди всичко процес на съгласуване на редица национални и европейски икономически политики в една от най-тежките икономически и социални ситуации от 50 години насам. Тези икономически политики започват с гарантиране на макроикономическа стабилност, на устойчиви фискални политики, стабилизиране на финансовите институции и регулаторни и структурни реформи, които ще създадат условия за растеж и работни места. Освен това посредством тези годишни цикли на координация Европейският съюз докладва, наблюдава и изготвя препоръки за напредъка към изпълнение на стратегията за растеж „Европа 2020“. Този процес на координация на икономическата политика е от значение за регионите поради няколко взаимосвързани причини.

Ясно е, че сред европейските региони и градове има такива, които са водещи в световен мащаб в областта на иновациите и научните изследвания, на устойчивото развитие, като някои от тях разполагат с най-развитите съвременни системи за социални грижи, предоставяни на местно равнище. Нито един регион обаче не може да смята такъв

успех за даденост. Сега успехът може бързо да ерозира с времето, особено като се има предвид икономическият контекст. За да се запази конкурентоспособността и да се създадат нови възможности, са необходими структурни реформи и иновации.

- ▶ Поради различното териториално устройство държавите членки са тези, които трябва да изразяват мнението на градовете и регионите.

Европейските региони и градове са засегнати в различна степен от настоящата финансова и икономическа криза. Има значителни разлики в конкретната ситуация на регионите в различните държави членки. Ето защо ЕС зависи от това, държавите членки да извършват необходимата координация на националните икономически политики с оглед на териториалната и институционалната им структура. Поради различното териториално устройство мнението на градовете и регионите трябва да се изразява преди всичко чрез изготвянето и координацията на политиките от държавите членки. Още от създаването на стратегията „Европа 2020“ Комисията насърчава държавите членки да активизират участието на общините и регионите.

- ▶ Най-ефективният начин за намаляване на икономическите, социалните и териториалните различия е извършването на интелигентни, устойчиви и приобщаващи инвестиции.

Комисията признава, че тези успехи не са равномерно разпределени в Съюза. Синхронизираните и насочени инвестиции, координирани с други икономически политики, могат ефективно да подкрепят десетгодишната Стратегия за растеж „Европа 2020“. Осигуряването на тези интелигентни, устойчиви и приобщаващи инвестиции посредством национални и регионални програми е и най-ефективният и прагматичен начин за подкрепа на целите на договора за намаляване на икономическите, социалните и териториалните различия. Политиката на сближаване е главният източник на стабилна подкрепа на инвестициите, за да се преодолеят тези различия (виж карето на страница 10).

Ефективните публични капиталови разходи са важна предпоставка и на практика двигател за постигане на икономически растеж и създаване на работни места. Следователно инвестиционните политики са неразделна част от посоченото по-горе съчетаване на икономически политики. Необходим е стабилен макроикономически климат, за да се насърчат частните инвестиции. За финансирането на дългосрочни публични капиталови инвестиции е необходима рамка за провеждане на устойчива фискална политика. Ефективните публични инвестиции изискват съответствие с правилата и регулаторните инициативи на вътрешния пазар. Комисията е убедена, че европейските градове и региони са фактор в изпълнението на икономическите политики и осигуряването на инвестиции за постигане на растеж и създаване на

▶▶ работни места. През последните няколко години политиката на сближаване показва също как инвестициите трябва да се коригират с оглед на важните промени в икономиката и търсенето (виж карето на страница 11).

▶ **2013 ще бъде критична година за политиката на сближаване.**

2013 ще бъде критична година за политиката на сближаване, тъй като държавите членки ще представят своите стратегически многогодишни инвестиционни планове под

формата на споразумения за партньорство за периода 2014-2020 г. В тези споразумения държавите членки трябва да гарантират, че приоритетите за стратегическо дългосрочно инвестиране са напълно съвместими с националните програми за реформи. Те трябва също така да подкрепят целите на стратегията „Европа 2020“ и съответните специфични за всяка страна препоръки, които Европейската комисия ще представи тази година.

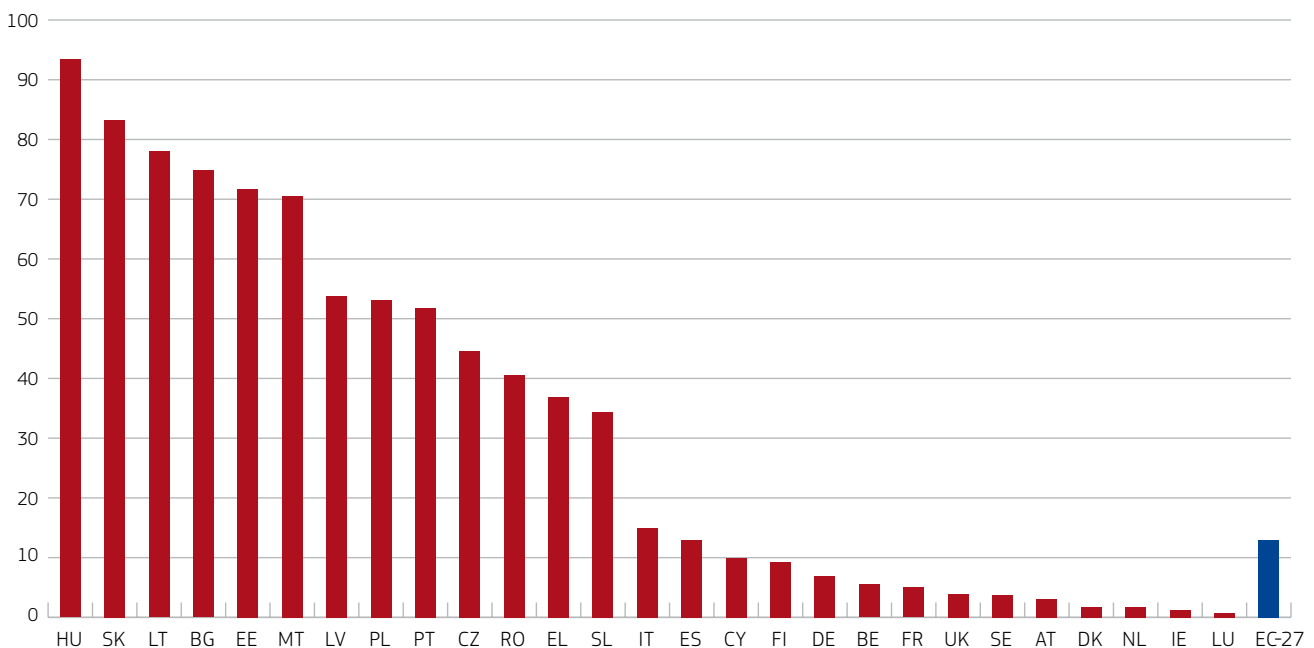
Комисията играе важна роля в наблюдението и анализирането на икономическия напредък и идентифицирането

УСПЕШНИЯТ „ЕФЕКТ НА ЛОСТА“ НА ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ КАТО ИНСТРУМЕНТ ЗА ПУБЛИЧНИ ИНВЕСТИЦИИ

Политиката на сближаване мобилизира ежегодно инвестиции, възлизащи средно на 65 млрд. евро (от ЕС и национално съфинансиране общо), което съответства на повече от 50% от общия размер на публичните инвестиции в много държави членки. Това, естествено, има значително въздействие върху икономиката на ЕС. БВП на 12-те държави членки, които се присъединиха към Съюза през или след 2004 г., ще нараства с около 1,5% всяка година между 2007 и 2016 г., докато се изпълняват сегашните програми за сближаване. Политиката на сближаване има както краткосрочно въздействие по време на изпълнението на програмите, така и дългосрочно въздействие чрез подобряване на структурата и ефективността на европейската икономика. Като част от този процес от регионите се изисква да определят ясни стратегически приоритети и да поставят ударението върху местните предимства, да премахнат пречките пред иновациите и да се използва местният потенциал за иновации.

Последните данни, докладвани от държавите членки, показват, че 2011 е била годината, когато политиката на сближаване през настоящия период е започнала да дава значителни резултати. През 2011 г. беше отчетено, че по програми на ЕФРР/Кохезионния фонд брутният брой на създадените работни места е бил около 190000, като общият им брой по настоящите програми достигна около 400000. Заедно със съфинансирането от държавите членки политиката на сближаване съставлява много висок дял от публичните инвестиции в няколко държави членки. Следователно във време, когато е необходима фискална консолидация, приносът на политиката на сближаване за бъдещия просперитет на Европа и за постигане на целите на стратегията „Европа 2020“ е значителен.

▶ **Финансиране за сближаване (от ЕС и национално) като % от общия размер на публичните финанси (средно за периода 2009-2011 г.)**

на основните разлики в развитието. След обсъждане с държавите членки тя ще спомогне за насочване на националните икономики към по-целенасочени инвестиции със силно ударение върху растежа. Много важно е да се идентифицират правилно предизвикателствата и потенциалните местни и регионални знания. През следващия програмен период споразуменията за партньорство и оперативните програми трябва да следват логиката на териториална интервенция, при която предизвикателствата и потенциалът на териториите са основата на приоритетите и инвестициите.

Успехът на предложенията на Комисията за реформирана политика на сближаване ще зависи в голяма степен от това, как тези предложения се превръщат в конкретни действия на място. И именно тук ролята на партньорите е решаваща: партньорите, и по-специално местните и регионалните власти, са в най-добра позиция да гарантират ангажираността към програмите и качеството на изпълнението. Не само защото познават потребностите на териториите си, но са наясно и кои са необходимите средства, за да отговорят на тези потребности.

► **Местните и регионалните власти са в най-добра позиция да гарантират ангажираността към програмите и качеството на изпълнението.**

Ключова характеристика на политиката на сближаване за периода 2014-2020 г. ще бъде насочването на инвестиции към по-малко на брой конкретни области. Този подход ще играе съществена роля при пренасочване на инвестициите към интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. По време на този процес ще се подкрепят иновациите и МСП, като същевременно ще се решават проблеми, свързани с климата, енергетиката и околната среда, и ще се създават работни места.

Тази „тематична концентрация“ има за цел да увеличи максимално добавената стойност на инвестициите за Европа като цяло чрез тематична гама от приоритети, но тя притежава и гъвкавостта да приспособява стратегиите към индивидуалните потребности и предизвикателства на регионите. Такава финансова концентрация ще постави по-ясен акцент върху резултатите, ще осигури по-силни аргументи за публични инвестиции и ще позволи по-надеждно отчитане на постиженията и резултатите. Тя ще предостави също така рамка за отчитане на изпълнението, ще възнагради и ще осигури по-нататъшна подкрепа за добре функциониращите програми.

Неформалният процес на изготвяне на бъдещите програми започна въз основа на неофициални документи, изразяващи позицията на Комисията ⁽¹⁾, и при отчитане на специфичните за всяка страна препоръки за 2012 г., както и на анализа, съдържащ се в работните документи на службите на Комисията ⁽²⁾. През 2013 г. процесът на

ТЕМАТИЧНО ПРЕПРОГРАМИРАНЕ

Гъвкавостта на политиката на сближаване се изразява в способността да се променят или „препрограмират“ динамично целите за финансиране в съответствие с потребностите.

Най-значимо тематично препрограмизиране (в относително изражение) се извърши в Ирландия (42%), Малта (24%), Португалия (24%), България (12,5%), Испания (12,2%) и Литва (11,3%).

Нетният ефект от препрограмизирането до момента доведе до увеличаване на предоставените средства за енергетика, иновации и научни изследвания и технологично развитие, пазара на труда (включително младежкия), обща подкрепа за предприятия, пътища и културна и социална инфраструктура.

Препрограмизиране, насочено към младежта и МСП

Още в началото на 2012 г. най-малко дванадесет държави членки пренасочиха значителни ресурси във и между оперативните си програми, финансирани от ЕФРР или ЕСФ, към мерки за засилване на пригодността на работниците за заетост, за борба и предотвратяване на младежката безработица и засилване на подкрепата за МСП.

В осемте държави членки, които са обект на „инициативата Барозу“, има вероятност поне 625 000 младежи (към октомври 2012 г.) да се възползват от преразпределението на средства за програми, насочени към младежта. Освен това в отговор на инициативата „Екипи за действие за младежка заетост“ и двустранните заседания понастоящем много държави членки са разработили всеобхватни инициативи за младежка заетост и планове за работни места за младежи, както и образователни и обучителни програми.

В периода 2007-2013 г. политиката на сближаване е най-големият източник на подкрепа от ЕС за МСП. Повече от 25 млрд. евро са предоставени от ЕФРР за МСП, като най-големият дял от допълнителните 27 млрд. евро за обща подкрепа на предприятията също ще бъде в полза на МСП. По отношение на МСП екипите за действие изготвиха редица мерки за увеличаване или ускоряване на подкрепата от ЕФРР за МСП, като се очаква допълнително около 56 000 МСП да се възползват от нея.

координация ще се засили, за да гарантира, че следващото поколение програми допринасят по най-ефективен начин за постигане на растежа и създаване на работни места в нашите региони и държави членки.

► НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://ec.europa.eu/regional_policy/what/europe2020/index_bg.htm

(1) http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/index_bg.cfm

(2) http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-your-country/index_bg.htm

▶ НАГРАДИТЕ „REGIOSTARS 2013“ ОТКРИВАТ ОЩЕ ИНОВАТИВНИ ПРОЕКТИ В РЕГИОНИТЕ

Церемонията по връчване на наградите „RegioStars 2013“ се проведе в Брюксел на 31 януари и на нея бяха обявени петте водещи проекта, избрани от журито в категориите: Интелигентен растеж, Устойчив растеж, Приобщаващ растеж, CityStar и Информация и комуникация.

За шест години наградите „RegioStars“ набраха инерция и тази година имаше рекорден брой кандидатури, впечатляващи като проява на новаторско и творческо мислене. Наградите „RegioStars“ са признание за най-ярките иновативни проекти, които са получили финансиране по линия на регионалната политика на Европейския съюз от януари 2000 г. насам и които помагат да бъдат разкрити работни места в бъдеще.

Наградите бяха връчени от члена на Европейската комисия, отговарящ за регионалната политика, Йоханес Хан, и от председателя на журито на „RegioStars“ и бивш председател на Комитета на регионите Люк Ван ден Бранде.

▶ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

RegioStars 2013:
[http://ec.europa.eu/regional_policy/
cooperate/regions_for_economic_change/
regiostars_13_en.cfm?exp=6](http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/regions_for_economic_change/regiostars_13_en.cfm?exp=6)

► ИЗТОЧНИК НА ВДЪХНОВЕНИЕ ЗА РЕГИОНИТЕ В ЕВРОПА

ЛЮК ВАН ДЕН БРАНДЕ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ЖУРИТО
НА „REGIOSTARS“, ПРАВИ
РАВНОСМЕТКА НА ШЕСТТЕ
ГОДИНИ НАГРАДИ „REGIOSTARS“

Наградите „RegioStars“ понастоящем са една от най-конкурентните и широкообхватни групи от награди, с които нашите региони могат да покажат постиженията си и да се открийт на фона на други инициативи. Конкурсът се стреми да възнагради усилията на хора, ангажирали се – всеки на своето равнище – с новаторско развитие на собствения им регион и на Европейския съюз.

500 проекта в течение на 6 години

През последните шест години бяха предложени близо 500 проекта от всички държави членки. Избрани бяха 160 проекта, а 31 от тях получиха мечтания приз. И тази година проектите бяха от високо качество, с изявен новаторски характер, съответстващ на конкретните нужди в дадените региони.

Важно е, че проектите включваха развитие на силни партньорства, като се работи първо с помощта на ЕФРР/ЕСФ, а след това със собствени ресурси – с постигане на независимост и конкретни резултати по места.

Спечелилите проекти съчетават четири основни фактора: иновативност, въздействие, устойчивост и партньорство, с допълнителни усилия по отношение на комуникацията.

Проектите са с много измерения по отношение на целите им. Те също така се развиват на няколко равнища, привличайки ангажирани партньори в сътрудничество за напредъка на техните региони.

Международна витрина за най-добрите практики

Преди шест години „RegioStars“ бяха създадени като форум, на който примерите за добра практика да бъдат показвани и обменяни в международен мащаб. Често пъти успешните местни и регионални инициативи, съфинансирани от структурните фондове и Кохезионния фонд, оставаха известни само на местно ниво.

Сега те могат да бъдат източник на вдъхновение за други региони, които да заимстват тези добри практики и да ги пригледат за своите местни условия.

„Конкурсът „RegioStars“ създава иновативни проекти и открива възможности за наистина творчески решения на регионално равнище в цяла Европа.“

Luc van den Brande,
председател на журито на „RegioStars“

Възможност за творчески подход

Конкурсът „RegioStars“ създава иновативни проекти и открива възможности за наистина творчески решения на регионално равнище в цяла Европа. Със своя успех те отново доказват, че политиката на сближаване допринася за общественото и икономическото развитие на Европейския съюз.

ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ
ВКЛЮЧВАНЕ НА УНИВЕРСИТЕТИТЕ
В РЕГИОНАЛНИЯ РАСТЕЖ
НАСЪРЧАВАНЕ НА РАСТЕЖ,
ОСНОВАН НА ЗНАНИЕТО, В ПОРТО

Проектът *Научен и технологичен парк UPTEC* в Порто свързва научните среди и местните предприятия в една динамична среда, обединена около иновациите, и помага за насърчаването на *трансфера на знания и технологии*.

Намирацията се в Северния регион на Португалия парк включва 110 предприятия, 95 от които новосъздадени, дава работа на около 800 специалисти и е възлов фактор за привличане на преки чуждестранни инвестиции (ПЧИ) в региона. С дейности, простиращи се от филмопроизводство и телевизия до енергийна ефективност и морски технологии, UPTEC има ценен принос за намаляване на традиционната зависимост на региона от нискотехнологични производства.

►Научете повече: www.uptec.up.pt

УСТОЙЧИВ РАСТЕЖ
ПОДПОМАГАНЕ НА РЕСУРСНАТА
ЕФЕКТИВНОСТ В МСП
ДАВАНЕ НА ЦЕННИ СЪВЕТИ НА ПРЕДПРИЯТИЯТА ЗА
НАМАЛЯВАНЕ НА РАЗХОДИТЕ ЗА „ЗЕЛЕНИ“ МЕРКИ

Проектът *ENWORKS* – *подпомагане на ефективното използване на ресурсите* в Северозападна Англия предоставя професионални екологични съвети и съдействие чрез мрежа от местни организации, създадена с него. Чрез съдействие на място от специалисти, онлайн

инструменти и трансфер на знания/умения *ENWORKS* помага на малките предприятия по-ефективно да използват ресурсите, да намалят разходите за дейността си и да станат по-конкурентоспособни, като в същото

време намалят уязвимостта си от рискове на средата, каквито са например колебанията в цените на ресурсите. Само в последните си два проекта *ENWORKS* е оказал интензивно съдействие на над 4000 МСП, позволило годишни икономии на разходи в размер на около 85 млн. британски лири. Тези подобрения до момента са спестили над 75 800 тона емисии на CO₂, 646 000 m³ вода и 10700 тона материали.

►Научете повече: www.enworks.com

ПРИБОЩАВАЩ РАСТЕЖ
СОЦИАЛНИ ИНОВАЦИИ: ТВОРЧЕСКИ
ОТГОВОРИ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА
ПРЕД ОБЩЕСТВОТО
АНГАЖИРАНЕ НА ТРАЙНО БЕЗРАБОТНИТЕ

Проектът *Индивидуални пътища за професионално развитие* има за цел намаляване на трайната безработица сред възрастовата група над 45 години във Варминско-Мазурското войводство, Полша. Той пренася в условията на Полша творческия финландски модел за помощ на лица, срещащи пречки в намирането на работа (като заболяване, възраст или увреждания), за да се върнат на пазара на труда. Подходът

включва обща оценка на всеки човек, както и конкретна тематична рехабилитация, професионално обучение, психологическа подкрепа и посредничество пред работодатели. Резултатите са твърде насърчителни: от включените 32-ма души 80% са намерили работа и 15 месеца по-късно 90% от тях са били на същото работно място. Предстои той да бъде приложен от службите по заетостта в Полша и на други места.

►Научете повече: www.erkon.elblag.com.pl

CITYSTAR ИНТЕГРИРАНИ ПОДХОДИ ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА ГРАДОВЕТЕ ВЪЗРАЖДАНЕ НА НЕОБЛАГОДЕТЕЛСТВЕНИ РАЙОНИ В БЕРЛИН

Проектът *Управление на кварталите в Берлин* е стратегия, приета от градските власти в Берлин през 1999 г. с цел възраждане на социално неблагоприятните райони на града. Изправен пред въпроси като неподдържани обществени и зелени пространства, слаба етническа интеграция и висока младежка безработица, проектът ангажира местните жители и ги включва в процес на демократично вземане на решения.

Създадени са съвети на кварталите, чиято цел е да насърчат местните жители да поемат отговорност за подобряване на живота в своите квартали и да вземат бъдещето си в свои ръце. Дейностите включват подпомагане на училища, обновяване на обществените пространства и насърчаване на обща култура на живот в кварталите. Понастоящем дейностите се разширяват чрез включване на съдействие при намиране на работа

и етническа интеграция – особено в райони с голям дял на лицата с мигрантски произход (в някои случаи до 79%) сред населението.

►Научете повече:

www.quartiersmanagement-berlin.de

ИНФОРМАЦИЯ И КОМУНИКАЦИЯ ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА РЕГИОНАЛНАТА ПОЛИТИКА НА ЕС С КРАТКИ ВИДЕОКЛИПОВЕ ПРОМЕНИ НА НАГЛАСИТЕ ПО ОТНОШЕНИЕ НА УВРЕЖДАНИЯТА НА СЛУХА

Проектът *Да намерим работа* в Литва помага за намирането на работни места за хората със слухови увреждания. Той работи за преодоляване на стереотипите и традиционните нагласи на „чуващото“ общество по отношение на глухите, като в същото време откроява трудовия потенциал на хората със слухови увреждания. Проведена е обществена кампания за промяна на нагласите чрез пускане на видеоклипове по редица телевизионни канали и в интернет. В пилотни центрове по заетостта са били наети специално обучени агенти по намиране на персонал, за да се помогне на хората със слухови увреждания да си намерят подходяща работа и при необходимост за водене на преговори с работодатели. От повече от 600 души със слухови увреждания, активно включени в проекта, над 400 са били успешно наети.

►Научете повече: www.esparama.lt/regiostars

► БАЗА ДАННИ ПО ПРОЕКТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ГРАДОВЕТЕ ЗА ПРОВЕЖДАНЕТО НА ИНФОРМИРАНА ПОЛИТИКА

Градовете имат ключова роля за осигуряване на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Те са двигатели на икономиката, места за създаване на контакти, за творчество и иновация и центрове на услуги за районите около тях. Но градовете имат и своя сива страна, в която са струпани проблеми като безработица, шум и замърсяване на въздуха, сегрегация и бедност. Европейската комисия трябва да работи с градовете за възприемане на едно общо виждане за европейския град на бъдещето: място на голям обществен напредък с висока степен на обществено сближаване, платформа за демокрация, културен диалог и разнообразие, двигател на растеж и място за „зелено“, екологично обновление или възраждане на средата.

Европейският фонд за регионално развитие (ЕФРР) отдавна подкрепя градовете за справяне с многообразните градски предизвикателства с основни цели укрепване на стопанския просперитет, насърчаване на равенството, подобряване на градската среда и даване на принос за доброто управление на градовете – малки и големи. Тъй като различните измерения на живота в градовете са взаимно свързани, успех в развитието на градовете може да се постигне само чрез комплексен подход, осигуряващ взаимно подпомагане, съгласуваност и допълване между проектите и свеждане до минимум на дублиращите се или понякога противоречащи си резултати. Дейностите по физическо обновяване на градовете следва да бъдат взаимно обвързани, наред с друго, с мерки за развитие на образованието, икономическото развитие, социалното приобщаване и опазването на околната среда. Освен това за успеха на комплексния подход се изисква също развитие на здрави партньорства между местните жители, гражданското общество и различните равнища на управлението.

Европейската комисия наскоро публикува изследване как градовете използват помощта от ЕФРР, за да се превърнат тези градове в по-добри места за живот и работа. Изследването представя 50 проекта, подкрепени от ЕФРР, по осем различни теми. За всеки град са подготвени три вида документи: работно резюме с най-важната информация, анализ на конкретния проект в обем 6-8 страници,

излагащ обстоятелствата по лесноразбираем начин, и дълъг аналитичен фиш за професионални ползватели, съдържащ подробна информация за проекта. Целта на изследването е да се разработи богата база данни от различни градски практики, за да се покаже широкият набор от възможни действия за насърчаване на развитието на градовете. Комисията се надява тази база данни да служи като източник на информация и вдъхновение за градове, управителни органи и други институции, които участват в развитието на градовете. Тя идва съвсем навреме, тъй като съвсем наскоро започна подготовката за програмния период 2014-2020 г., през който Европейската комисия желае да укрепи интегрирания подход към устойчивото развитие на градовете, като изиска от всяка държава членка да отдели най-малко 5% от определените за нея средства по линия на ЕФРР за нуждите на развитието на градовете.

Изследването не е оценка на градското измерение на политиката за сближаване, а отчет за това, как избрани градове са прилагали местни градски политики, финансирани по ЕФРР, в периода 2007-2013 г. Изборът на тези примери не означава непременно, че те са най-добрите в държавите членки или на равнище ЕС. Както и цялата практика, тези конкретни примери са добри само в отделни части. Те дават интересни идеи, решения на проблеми, начини за сътрудничество и взаимодействие. Затова този практически опит има потенциала да развие ново мислене и да вдъхнови институционално обогатяване в други среди и ситуации, като ангажира обществената политика с по-обосновано и справедливо обществено-пространствено развитие.

Един от най-интересните резултати на изследването е променливата геометрия на стратегиите, прилагани за постигане на градско и териториално сближаване чрез прилагане на комплексни подходи. Териториалният признак за намеса е водещ за много от практиките, особено за тези в западните райони, поради социални, икономически и екологични фактори. Физическото възстановяване все още е голям движещ фактор за изграждане на сътрудничество между много участници при интегрирането на политиките. Сравнително малко са случаите, в които териториалният подход е съчетан с подход,

Възстановяване на старинния затвор „Ле Мурате“ в историческия център на Флоренция, Италия.

Долината на изгрева (Saulėtekio slėnis) във Вилнюс, Литва, където се намират два големи университета, научни организации, научен и технологичен парк и високотехнологични предприятия.

„Кварталът на знанието“ Робинсбале в Бремен, Германия.

► ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

Много градове се опитват да се променят, като внесат във физическото работно пространство културни, технологични и изследователско-развойни съоръжения. Не следва да се допуска всички градове да се опитват да развият еднотипни клъстери и с това да се пилеят ресурси. Проектите за интелигентен растеж могат да създадат изкуствени стимули за сгради, технологии и дейности, които не отразяват реалното търсене на пространство за високи технологии в техните места. Проектите за интелигентен растеж следва да включват интелигентна специализация – съчетаване на териториален подход към обособяването на даден район от неговите конкуренти със създаване на система за иновации. Затова регионалните стратегии за интелигентна специализация следва да бъдат съобразени със стратегиите за интелигентен растеж на техните главни градски центрове.

► УСТОЙЧИВ РАСТЕЖ

Стратегиите за устойчив растеж имат за цел промяна на пътя на развитие по посока към модел, при който се използват по-малко ресурси за постигане на по-висок растеж. Обикновено градовете пристъпват към модернизация на съществуващи мощности или стратегии за подпомагане на прехода към енергийна система без въглеродни емисии. Модернизацията на съществуващи мощности е много важна за запазване на градовете в компактен вид и като показва, че земята е ограничен ресурс и трябва да бъде рециклирана и използвана многократно. За градове без въглеродни емисии, за масово прилагане на ефективни в енергийно отношение решения в жилищата, предприятията и ежедневието се изисква не само политически ангажимент, а и да се

оформят движещи сили чрез повишаване на осведомеността и изграждане на капацитет. Проектите за устойчив растеж илюстрират също значенето на управлението на няколко равнища. Сложните или многобройни дейности създават и зависят от сложни схеми на взаимодействие между заинтересованите страни.

► ПРИОБЩАВАЩ РАСТЕЖ

За да бъде устойчив в икономическо и социално отношение, растежът трябва да бъде приобщаващ и да достигне до всички части на обществото. Основна предпоставка за постигане на приобщаващ растеж е предприемането на мерки против бедността и социалното изключване, за да се намалят различията в рамките на държавите членки и ЕС. ЕФРР и ЕСФ следва да работят ръка за ръка за осъвременяване на системите за образование и обучение, за намаляване на преждевременното напускане на системата на образованието, за инвестиции в инфраструктурата по места и в образователната, обществената и здравната инфраструктура. Крайната цел е укрепване на местните общности и подобряване на достъпа до услуги. Основните целеви групи за приобщаващ растеж в много от случаите са тези, които могат да бъдат описани като трудни за достигане хора и такива със специални нужди. Техните условия на живот могат да доведат до изолиране от живота на обществото. За хора, принадлежащи към малцинства, като мигранти, роми или лица с увреждания, пречките пред активното им участие в живота на общността са още по-сложни.

►ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ ВЪВ ВИЕНА

Инкубатор за новосъздадени и разширяващи се МСП

Интелигентен не означава непременно голям! Проектът „Нанеси се и се развивай“ (Mingo) е базиран във Виена и има бюджет от над 3 млн. евро – половината от който е осигурен от ЕФРР. Проектът показва как малките предприятия и микропредприятията могат да дадат принос за интелигентен растеж в Европа. Подпомагането на младите предприятия да успеят и съдействието на утвърдени предприятия да останат иновативни са двата въпроса, с които се занимава проектът. Проектът предлага цялостна подкрепа на първоначалния етап за основатели на предприятия, обучение на съществуващи малки предприятия, информационни прояви и награди в дейността, многоезични услуги за предприятия на представители на етнически малцинства и система за добросъседство, с която да бъдат рекламирани местните търговски улици, а местните потребителски пазари да бъдат приведени в съответствие със стандартите. И, естествено, „Нанеси се и се развивай“ продължава да предлага офиси за всички, които имат нужда от дом за предприятието си.

►НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

www.mingo.at

►„ЗЕЛЕН“ РАСТЕЖ В ГЕНТ

Намаляване на потреблението на енергия в жилищата и сградите в града

традиции в дейностите по опазване на околната среда и затова не е учудващо, че именно той е първият белгийски град, въвел собствен План за местния климат. Екологичната служба на Гент е лансирала забележителна инициатива за намаляване на потреблението на енергия в жилищата и сградите в града. В отговор на растящия брой искания за съвети за саниране с цел да се намали потреблението на енергия от собственици и наематели е разработена програма за свързване на търсенето от страна на обитателите на жилища с адаптирани оферти от строителния сектор. Професионалистите проектантите, изпълнители и деловите среди като цяло се насърчават да разработят технически, практични и достъпни решения за подобряване на енергийните показатели на домовете. Проектът съдържа много силен приобщаващ елемент, тъй като градът насочва тези усилия в помощ на най-нуждаещите се домакинства, като предоставя уеднаквен пакет от насоки, съдействие и подпомагане за един по-устойчив модел на живот.

►НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

www.milieuadvieswinkel.be/

►ПРИБОЩАВАЩ РАСТЕЖ В ТЕРАСА

Работа за приобщаване на мигрантите и сближаване на общността в един градски район

Планът за 2-ри район на гр. Тераса даде тласък на социалното приобщаване в квартал с висок риск от конфликти във връзка с преживения от него бърз приток на имигранти, който постави на изпитание обществения ред. Законът за градските райони на регионалната управа (Generalitat de Catalunya) е рамката и средството за възстановяване на градските райони. Планът, подпомогнат от регионалната програма за градско възстановяване, свързва социалните дейности и градското обновление в един процес на преобразуване, намалявайки откъснатостта на района от останалата част на града и поправяйки репутацията му на място на напрежение и конфликти. Планът беше изпълнен с активно гражданско участие и между различните общински служби беше възприет хоризонтален подход.

►НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

www.terrasa.cat

► ПРИОБЩАВАЩ РАСТЕЖ С ИНТЕГРИРАН ПОДХОД КЪМ РАЗВИТИЕТО НА ГРАДОВЕТЕ

Обновяване на необлагодетелстван район от Будапеща, при което основната инвестиция е в жилищното настаняване

Проектът в квартал Магдолна е първият наистина интегриран чувствителен в социално отношение проект за възстановяване в Унгария. Осъществяван в една от най-запуснатите части на Будапеща, той има за цел не само да подобри условията за настаняване и живот, но и да засили чувството за общност на местните жители. Инвестициите в материалната инфраструктура бяха допълнени с редица проекти от организационно и информационно естество, насочени към тежките социални проблеми на маргинализираните групи в квартала. Затова подобряването на физическото качество на жилищата вървеше ръка за ръка с насърчаването на активното включване на жителите.

До момента са изпълнени две фази. Първата се проведе през 2005-2008 г. с финансиране от местните и градските власти, докато втората, през 2008-2011 г., беше подкрепена от ЕФРР. Тези две фази обаче са само началото на една по-дългосрочна стратегия за развитие на квартала, която вероятно ще бъде разчетена за 15 години.

► НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ
www.rev8.hu/eng.php

основан на хората – и още по-малко са тези, в които е било разработено общо финансиране от ЕФРР и Европейския социален фонд (ЕСФ). Този подход трябва да се използва по-широко в бъдеще, тъй като инвестициите в градската инфраструктура без инвестиции в хората едва ли ще имат устойчиви резултати.

Градовете са доказали, че могат да постигнат големи промени със социални иновации. Само че градовете нямат компетенции да решават всички проблеми, които се виждат на място. Възлагането на отговорности на градовете, засиленото участие на гражданите и добре подготвените управляващи органи може да не бъдат достатъчни за борба с растящите различия или безработицата. Регионалните и централните органи трябва да бъдат въввлечени като активни участници, отговарящи за обвързването на политиката на техните съответни равнища. Градовете трябва да бъдат подпомогнати във вертикално измерение от регионалните и централните администрации съобразно съответните си отговорности. Добре разработените комплексни подходи могат да повлияят по-ефективно на бъдещето на градовете, където и когато местни проблеми са свързани с политически, икономически и екологични процеси на по-високите етажи на управлението. Това показва голямото значение на съществуващите национални политики и програми за развитие на градовете.

Значението на изграждането на капацитет за създаване и прилагане на нови идеи на местно равнище бе доказано в много проекти. Тези възможности често възникваха вследствие на програми за обмен като URBACT, работата в сътрудничество и взаимното обучение. Възприемането на нови политики от градовете чрез междудържавни програми за обмен и обучение не протича като обикновения стокообмен. Политически решения не могат просто да се копират и пренасят и няма готови рецепти. Вместо това органите с политически правомощия трябва да мислят как да постигнат комплексно развитие на градовете. За този процес се изискват критични и свързани с условията познания, тъй като институционалната рамка и рамката на управлението са различни на всяко място. 50-те примера са важно средство за подпомагане на разпространението на градското ноу-хау сред градовете.

► НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

Градовете на бъдещето:
http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/citiesoftomorrow/index_en.cfm

Можете да се запознаете с отделните примери и окончателния доклад на уебсайта Info regio:
http://ec.europa.eu/regional_policy/information/brochures/index_en.cfm#1
<http://www.aeidl.eu/en/projects/territorial-development/urban-development.html>

▶ ДА МОБИЛИЗИРАМЕ СТОЛИЦИТЕ НА ЕС

ЧЛЕНЪТ НА КОМИСИЯТА ХАН ПРИЗОВАВА КМЕТОВЕТЕ ДА ИЗВЕДАТ ЕВРОПА ОТ КРИЗАТА

На 28 февруари членът на Европейската комисия, отговарящ за регионалната политика, Йоханес Хан, беше домакин на първите преки преговори, които биха могли да станат редовни, между Европейската комисия и представителите на столиците на ЕС. Членът на Комисията Хан призова присъствалите 20 кметове да се изявят като лидери в усилията за икономическо възстановяване и растеж. Той застъпи тезата, че столиците на водещите в икономическо и социално отношение държави в Европа трябва да имат по-основна роля. Той също така настоя развитието на градовете да се открие по-ясно в политиката на сближаване и във всички други политики на ЕС.

Членът на Комисията, отговарящ за околната среда, Янес Поточник, също присъства на срещата. Кметовете на Амстердам, Атина, Берлин, Братислава, Брюксел, Букурещ, Варшава, Виена, Вилнюс, Ла Валета, Лисабон, Любляна, Люксембург, Мадрид, Никозия, Рим, София, Стокхолм, Талин и Загреб (във връзка с предстоящото присъединяване на Хърватия към ЕС през юли 2013 г.) подписаха общо заявление за ролята на градовете и централната им роля за генериране на устойчив, интелигентен и приобщаващ растеж. Заявлението беше подкрепено и от някои кметове, които не успяха да присъстват.

Започва диалогът за растеж между Европейската комисия и кметовете на столиците на ЕС.

1. Артурас Зуокас (Вилнюс), 2. Клаус Воверайт (Берлин), 3. Михаел Хаупъл (Виена), 4. Зоран Янкович (Любляна), 5. Еберхард ван дер Лан (Амстердам), 6. Алексией Дингли (Ла Валета), 7. Антонио Луиш душ Сантуш да Кошта (Лисабон),

8. Стен Нордин (Стокхолм), 9. Комисар Поточник, 10. Хана Гронкевич Валц (Варшава), 11. Комисар Хан, 12. Йорданка Фандъкова (София), 13. Сорин Мирча Опреску (Букурещ), 14. Ана Ботея (Мадрид), 15. Милан Фтачник (Братислава), 16. Милан Бандич (Загреб), 17. Константинос Георкацис (Никозия), 18. Гзавие Бетел (Люксембург), 19. Йоргос Каминис (Атина), 20. Едгар Сависаар (Талин).

В заявлението се отбелязва: „Столиците са лабораториите, в които трябва да бъдат намерени решенията за социалните и икономическите проблеми на ЕС“. И още: „Столиците са стимулираща среда за иновации и интелигентен растеж и често осигуряват основата за образователните и научните мрежи.“ Също така: „Смятаме, че предложенията на Комисията на градовете да се делегират повече правомощия за управление, включително при управлението на структурните фондове на ЕС, са от първостепенно значение – по този начин проблемите в градовете ще бъдат разбрани по същество и предприетите мерки ще съответстват на реалните нужди“.

Преди срещата комисар Хан заяви: „Без столиците на Европа не можем да осъществим стратегията за растеж “Европа 2020“. Ето защо призовавам кметовете да покажат пътя за извеждане на Европа от кризата“.

На срещата комисар Поточник подчерта, че ефективното управление на природните ресурси в градските райони е от възлово значение за здравето и качеството на живот на всички граждани в една все по-ограничена глобална среда. Градовете ще играят централна роля в изпълнението на Седмия план за действие в областта на околната среда, приет неотдавна от Комисията.

Европейската комисия е изготвила редица предложения, насочени към по-добро усвояване на инвестициите в градските райони, във връзка с реформирането на политиката на сближаване, която понастоящем се преразглежда. В тези предложения се откроява интегрираният подход при изграждането на политиките. Комисията предлага да се делегират повече правомощия на самите градове, както и възможност те да приложат пилотно нови подходи в крак с новите икономически, екологични и социални предизвикателства.

► НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

Доклад „Градовете на бъдещето“:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/citiesoftomorrow/citiesoftomorrow_final.pdf

Устойчиво развитие на градовете чрез регионалната политика на ЕС:

http://ec.europa.eu/regional_policy/activity/urban/index_bg.cfm

Водещи проекти за развитие на градовете:

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/mayors/2013/projects_en.cfm

► ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

ЗА СЛЕДВАЩОТО ПОКОЛЕНИЕ ПРОГРАМИ ПРЕЗ ПЕРИОДА 2014-2020 Г.

Финансовите инструменти се разшириха и добиха по-голямо значение през настоящия период 2007-2013 г. на структурните фондове и се очаква да продължат да нарастват като обем и значение през следващата Многогодишна финансова рамка (МФР) 2014-2020 г.

Очаква се Оперативните програми от новата МФР 2014-2020 г. да бъдат повече ориентирани към конкретни резултати и съсредоточени върху малък брой основни тематични цели, основани на целите на „Европа 2020“. Това ще се постигне, наред с другото, чрез подходящо използване на финансови инструменти. Подготвен е осъвременен и пълен набор от разпоредби и правила относно финансовите инструменти – както в новите регламенти за Структурните инструменти на ЕС, така и в новия Финансов регламент, приложим към общия бюджет на ЕС.

По-долу е даден общ преглед на задачите на управляващите органи по разработка и прилагане на финансовите инструменти за следващото поколение програми.

Предварителна оценка и програмиране

Вноските по оперативните програми за финансовите инструменти следва да се основават на предварителни оценки на всеки финансов инструмент. Оценка следва да установят евентуално наличие на слабости на пазара или недостатъчно оптимални инвестиционни ситуации, очакваното равнище и обхват на публичните инвестиции, необходими за периода 2014-2020 г., и видовете необходими финансови инструменти.

Оценките могат да се провеждат на етапи и във всички случаи трябва да приключат преди управляващите органи да решат да платят вноски за финансовите инструменти.

Предварителните оценки трябва да бъдат представени на комитета за наблюдение на съответната оперативна програма за сведение. Обобщените констатации и изводи на предварителните оценки трябва да бъдат публикувани в срок от три месеца от приключването им, за което отговарят управляващите органи.

Управляващите органи имат възможност да включат в програмите отделна приоритетна ос за вноски за финансовите инструменти на равнище ЕС, управлявани пряко или непряко от Европейската комисия (за такава приоритетна ос може да се прилага съфинансиране в размер до 100%). Те също имат възможност да включат в програмите отделна приоритетна ос за финансовите инструменти, управлявани на национално или регионално равнище чрез поделено управление (в този случай ставката на съфинансиране се повишава с 10%).

Когато управляващи органи предвиждат да отделят дадена отделна приоритетна ос за финансовите инструменти, преди това следва да се проведе първи етап на подходяща предварителна оценка с цел да се определи подходяща оценка на общата сума на въпросната приоритетна ос.

Прилагане, управление и контрол на финансовите инструменти

При прилагането на финансови инструменти управляващите органи имат две основни възможности:

- или да правят вноски във финансови инструменти, създадени на равнище ЕС и управлявани пряко или непряко от Комисията, като инициативата COSME за МСП, програмата „Хоризонт 2020“ за научни изследвания и иновации, Механизма за свързване на Европа за инфраструктурата, Гаранционния фонд за културния и творческия сектор и др.;
- или да правят вноски в инструменти, създадени на национално, регионално, транснационално или трансгранично равнище, управлявани пряко или непряко от самия управляващ орган, когато се отнася за заеми или гаранции, или на негова отговорност.

Ако финансовите инструменти се управляват на отговорност на управляващи органи, последните или техни надлежно упълномощени представители трябва да подпишат договори за финансиране с подбрани финансови посредници. Такива посредници могат да бъдат съществуващи или нови юридически лица, ЕИБ, други международни финансови институции или други подходящи органи.

На всички фази на прилагането на финансовите инструменти на отговорност на управляващите органи трябва да се осигурява съответствие с приложимото право на ЕС и местното право, включително в областите на обществените поръчки и държавните помощи.

Вноски от програми за финансовите инструменти – междинни плащания

Плащанията от оперативни програми за финансови инструменти трябва да бъдат на етапи. Сумите, включени във всяко искане за междинно плащане, представено на Комисията, не могат да превишават 25% от общата сума, ангажирана за финансовия инструмент по съответния договор за финансиране.

Всяко искане за междинно плащане ще става възможно само след като определени проценти от суми, внесени преди това във финансови инструменти, бъдат платени или ангажирани за гаранции за крайни получатели.

Отчитане от управляващите органи

Управляващите органи трябва да се отчитат ежегодно пред Комисията за прилагането на всеки финансов инструмент, включително за плащания или гаранции, предоставени на крайни получатели, евентуално получени приходи, привлечени заемни средства и др. Тези отчети за финансовите инструменти се прилагат към годишните отчети за изпълнението на съответните оперативни програми.

От началото на 2016 г. Комисията ще трябва ежегодно да изготвя обобщение на годишните отчети за прилагането на финансовите инструменти, представени от управляващите органи.

Приключване на оперативните програми и повторно използване на ресурсите, свързани с подпомагане по инструментите за структурни политики на ЕС

Управляващите органи трябва да представят в окончателния доклад допустимите разходи по финансовите инструменти при приключване. Допустимите разходи при приключване ще включват сумите, реално платени на крайни получатели или ангажирани за изпълнение на гаранции, лихвени субсидии и субсидии за гаранционни такси и допустими разходи и хонорари за управление.

Лихвите и другите приходи, получени от вноски по оперативни програми за финансови инструменти, както и ресурси, върнати по тях до края на периода на

ЗАЕМИ ОТ ИФМР (ИНСТИТУЦИИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА МЕСТНОТО РАЗВИТИЕ) ЗА МСП И СОЦИАЛНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

ЙОРКШЪР И ХЪМБЪР, ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО

ИФМР използва безвъзмездни средства от ЕФРР за предоставяне на малки заеми в размер от 1 000 до 50 000 британски лири (1 180 – 59 000 евро) за МСП и социални предприятия, които не са в състояние да ползват обичайни източници на финансиране. До момента от ЕФРР са предоставени заеми в размер на около 4 млн. британски лири (4,7 млн. евро) на общо 166 предприятия, като са разкрити или запазени 159 работни места. Един от бенефициентите е Doncaster Refurnish – социално предприятие, което подновява дарени мебели и други предмети за домакинството с цел препродажба на място.

допустимост, трябва да бъдат реинвестирани в същите или в други финансови инструменти в съответствие с целите на оперативната програма. Същото правило ще важи и за приходи и възстановен капитал по финансовите инструменти до осем години след края на периода на допустимост. Държавите членки и управляващите органи трябва да приемат всички необходими мерки за осигуряване на правилното прилагане на тези правила.

► НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/financial_instruments_bg.pdf

▶ НОВИНИ

[НОВИНИТЕ НАКРАТКО]

▶ ПИЛОТЕН ПРОЕКТ ЗА РОМИТЕ

На 15 март конференция, организирана съвместно от ГД „Регионална политика“, Програмата на ООН за развитие/Регионален център Братислава и Световната банка, озаглавена „От пилотни мерки към резултати: уроци от практиката на социално-икономическото включване на ромските общности“, се проведе едновременно в Молдава над Бодвоу, Словакия, и в Брюксел, Белгия.

Конференцията представи резултатите от тригодишния пилотен проект, финансиран от Европейския парламент, насочен към социално-икономическо приобщаване на ромите и изпълнен в областите образование и грижи в ранна детска възраст, самостоятелна заетост чрез микрокредитиране, повишаване на информираността и осведомеността, събиране на данни и средства за контрол и оценка – в пет държави, членки на ЕС, и в Македония. Препоръки в областите на образованието, заетостта, жилищното настаняване, здравето, гражданското общество, миграцията и равенството между половете бяха обсъдени с представители на основните институции на ЕС, международни организации, научни работници и експерти, представители на ромите и жители на ромско селище край Молдава над Бодвоу. Проведе се заключително заседание, посветено на ролята на структурните фондове в изпълнението на националните стратегии за интеграция на ромите въз основа на опита, извлечен от програмния период 2007-2013 г. на структурните фондове.

▶ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

Пилотен проект на ЕК-ПРООН за ромите: Уебсайт за средствата и методите за наблюдение и събиране на данни:

<http://www.akvo.org/rsr/project/638/>

Пилотен проект на ЕК за приобщаване на ромите:

http://ec.europa.eu/regional_policy/activity/roma/events_en.cfm

ФОТОКОНКУРС „ЕВРОПА В МОЯ РЕГИОН“ ЗА 2013 Г.

След големия успех на първоначалното издание през 2012 г. това лято ще се проведе фотоконкурсът „Европа в моя регион – 2013“. Както и преди, конкурсът ще се провежда през страницата на Европейската комисия във „Фейсбук“ и снимки могат да бъдат качвани от началото на юни до средата на август. Победителите ще получат наградите си по време на OPEN DAYS 2013 г. през м. октомври.

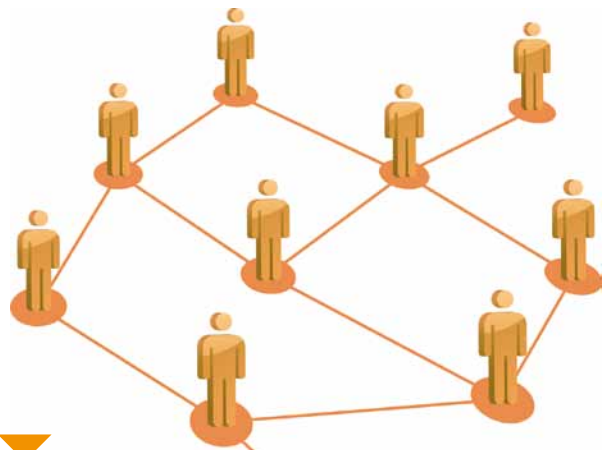

► OPEN DAYS 2013 Г.

OPEN DAYS 2013 г. ще се проведат в Брюксел от 7 до 11 октомври под надслов „Регионите и градовете на Европа по пътя към 2020 г.“. Ще има около 90-100 семинара и изложба, озаглавена „100 решения за градовете в ЕС“.

► НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/od2013/index.cfm

▼ КОНФЕРЕНЦИЯТА INIO-INFORM ПРЕЗ 2012 Г.

Мрежите от лица за връзка на Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд – INIO и на Европейския социален фонд – INIO проведоха първата си обща конференция през декември 2012 г. в парижкото предградие Сен Дени.

Над двеста лица за връзка от цяла Европа се събраха, за да проучат областите за по-тясно сътрудничество между фондовете и за общи дейности по комуникация в областта на политиката за сближаване. Двудневната конференция показва, че е налице широко съгласие сред участниците за полезността на съгласуването на дейностите по комуникация между фондовете и – когато е възможно – на провеждането на съвместни информационни кампании.

През декември 2013 г. на голяма конференция по комуникациите, озаглавена „Telling the story 2.0“, ще бъде подчертана важността на разгласяването на постиженията на политиката на ЕС за сближаване и ще бъдат показани добри практики в комуникацията.

► НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

Пълна информация, включително представяния, има на адрес:

http://ec.europa.eu/regional_policy/informing/events/201212/index_en.cfm

QUADRO DE REFERÊNCIA ESTRATÉGICO NACIONAL
PERÍODO 2007-2013

O QREN DOCUMENTOS PROJETOS PROGRAMAS OPERACIONAIS 2014-2020

Escolhas QREN Voltar à lista de escolhas

geografia QREN

AVISOS CANDIDATURAS
17 Candidaturas abertas
Base de Dados com informações atualizadas

O QREN EM NÚMEROS
Projetos aprovados
0 4 7 9 9 6
Dados atualizados em 02/04/2013

NOTÍCIAS
2013-05-13 Novas obras candidaturas
O QREN apresenta o primeiro plano trienal de investimentos em transportes públicos em Portugal

REDE DE TRANSPORTES COLECTIVOS SUSTENTÁVEIS DE SERPA

Programa Operacional: Alentejo
Eixo: Corredor Local e Urbana
Domínio de Intervenção: Mobilidade Terrestre
Região de Intervenção: Alentejo
Fundos: FEDER

Beneficiário: Município de Serpa

Data de Aprovação: 02/11/2009
Data de Contrato: 26/04/2010

Custo Total: €480.290,85
Custo Total Elegível: €436.270,00
Participação Comunitária: €370.829,50

▼ ПОРТУГАЛСКИ И ИТАЛИАНСКИ УЕБСАЙТОВЕ ПОПУЛЯРИЗИРАТ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИ- РАНИ ОТ ЕС

Пуснат е нов португалски портал, в който се показва подборка от големи проекти, частично финансирани от Европейския социален фонд, Европейския фонд за регионално развитие, Кохезионния фонд и Европейското териториално сътрудничество през периода 2007-2013 г.

► НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

Проектите могат да бъдат разглеждани по региони или по програми:

<http://www.qren.pt/np4/projetos>

Има и подобен сайт, който описва използването на фондовете в Италия:

<http://www.opencoesione.gov.it/>

▶ С ВАШИ ДУМИ

НАЦИОНАЛНИ И РЕГИОНАЛНИ ГЛЕДНИ ТОЧКИ ПО ПОЛИТИКАТА ЗА СБЛИЖАВАНЕ

„Панорама“
очаква вашите
материали!

„С ваши думи“ е разделът от *Панорама*, в който най-важните „потребители“ на политиката за сближаване на национално и регионално равнище са поканени да изкажат мнението си и да дадат обратна информация за прилагането на европейската политика на местно равнище както от гледна точка на настоящи постижения и успехи, така и като мнение за подготовката за следващия програмен период.

При повече от 270 региона в 27-те държави, членки на ЕС, всеки със своя специфична икономическа и културна история и потребности, е важно създателите на политики, администрацията и служителите на всички равнища да разбират реалното въздействие на политиката на сближаване за обикновените хора.

В този брой *Панорама* представя мнения от четири държави членки и региони, които подготвят своите планове за използване на структурните фондове през следващия програмен период от 2014 до 2020 г. Австрия представя подход на партньорство на национално равнище към изпълнението в бъдеще, докато Англия очертава плановете си за реализация чрез партньорство на място. Регион Юг-Пиренеи има за цел насочване на усилията към интелигентна специализация, а Тоскана описва поредичата си от конкретни теми.

Панорама очаква вашите материали, които може да включим в следващите ни броеве:
▶ regio-panorama@ec.europa.eu

▶ ФРАНЦИЯ

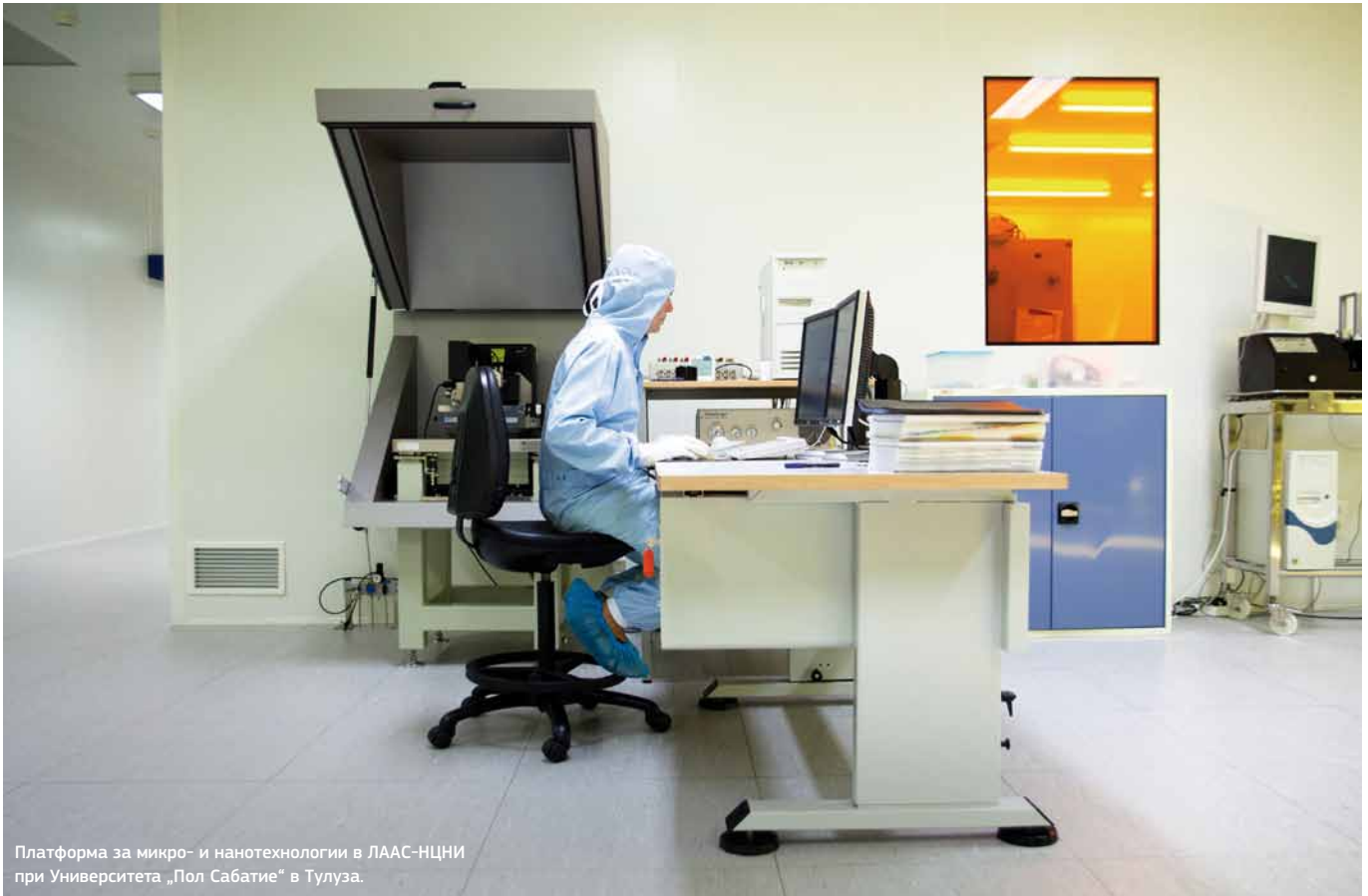
▶ ЮГ-ПИРЕНЕИ – ИНТЕЛИГЕНТНАТА СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ Е В СЪРЦЕВИНАТА НА ПОЛИТИЧЕСКИТЕ ПРИОРИТЕТИ

В област, която е сред първите в иновациите и отделя 4,2% от БВП за научна и развойна дейност, не е учудващо, че Юг-Пиренеи поставя иновациите и конкурентоспособността в центъра на политиките си за икономическо развитие. Целите на стратегията „Европа 2020“ насочват активно програмите за 2014-2020 г., като гарантират, че отговорът на тези предизвикателства е ясен приоритет, общ за всички области.

Юг-Пиренеи разполага с Регионална стратегия за иновации (РСИ) от 2009 г. Тази стратегия е съгласувана заедно от региона и правителството и има система за управление, която еднозначно се признава от заинтересованите страни в региона. Тя създаде възможност в целия регион да се развие икономика на иновациите, основана на знанието. През периода 2007-2011 г. за тази цел са изразходвани общо 640 000 000 евро публична помощ под формата на стимули.

Неотдавнашното предложение за „интелигентна специализация“ на района беляза нов етап в интеграцията. То е съсредоточено пряко върху силните страни и възможностите за развитие, които бяха установени в рамките на регионален анализ и междинен доклад за РСИ, подготвени през есента на 2012 г. след широки обществени консултации. Насоките му са интелигентните промишлени системи, подобряването на качеството на заобикалящата ни среда и производствените методи, устойчивостта на енергията, новите материали, лечението на рак, зависимости, клетъчно инженерство и регенеративна медицина.

Освен със стратегически проекти, подкрепя за предприятията и съгласуваните обществени действия за засилване на регионалния потенциал за иновации и насърчаване на икономика, основана на знанието в контекста на глобализацията, Юг-Пиренеи е ангажиран също с постоянна оценка на опита на други региони.

Платформа за микро- и нанотехнологии в ЛААС-НЦНИ при Университета „Пол Сабатие“ в Тулуза.

Като част от този сравнителен анализ Юг-Пиренеи се обърна към партньорите си от еврорегион Пиренеи-Средиземно море, чийто председател е в момента, с предложение за изпълнение на „Стратегия за иновации в еврорегиона“. Това ще е първа по рода си европейска

инициатива, която ще се съсредоточи върху процеса на интегрирано развитие в областта, включващ сътрудничество между Юг-Пиренеи, Лангедок-Русийон, Каталония и Балеарските острови, в три приоритетни сектора (води, електронно здравеопазване и храни и земеделие).

▶ **НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ**
www.midipyrenees.fr

Департамент по европейски въпроси и децентрализирано сътрудничество
Регион Юг-Пиренеи

▶ **АВСТРИЯ**

▶ ПРИЛАГАНЕ НА ПОДХОД НА ПАРТНЬОРСТВО

ПОДГОТОВКАТА В АВСТРИЯ
 ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г.

Подготовката за периода 2014-2020 г. в Австрия е твърде напреднала по отношение на оперативни програми и споразумения за партньорство, като и двата вида са стратегически елементи във взаимодействието на равнище ЕС и на национално равнище.

Споразумението за партньорство в ползването на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) през 2014-2020 г. в Австрия се подготвя под наименованието „STRAT.AT 2020“ в рамките на Австрийската конференция по териториално планиране (ÖROK). То ще служи като обща платформа за федералното правителство и провинциалните управи, градските и местните съвети, икономическите и социалните

Процесът по STRAT.AT.2020 следва подход на широко партньорство.

партньори. За целта е започнат отделен процес за осигуряване на участието на всички имащи отношение заинтересовани страни и групи. Окончателният документ съдържа резултатите от допълващите („общи процеси“) и интегрираните процеси (програмиране, специфично за фонда/„подпроцеси“).

Процесът по STRAT.AT 2020 следва подход на широко партньорство и е оформен така, че да бъде развит (и подкрепен) съвместно от стратегическите партньори. Официалното му начало е поставено с първия обществен форум за STRAT.AT 2020, проведен през м. април 2012 г., на който присъстваха над 250 заинтересовани страни. Форумите са открити за всички фактори, които имат интереси в политиката за сближаване и политиките за развитие на селските райони (партньори в изпълнението на програми, икономически и социални партньори, градски и местни съвети, доставчици на посреднически услуги, НПО, експерти/учени и др.). Вторият форум беше посветен на 11-те тематични цели на ЕСИ фондовете. В рамките на процеса е предвидено да се проведат още два форума.

Широкото, работещо и прозрачно участие на всички заинтересовани страни е основна предпоставка в Австрия. Използването на „фокусни групи“ ще позволи насочване към най-специфичните въпроси на взаимовръзките между съответните ЕСИ фондове. Между ноември 2012 г. и февруари 2013 г. бяха проведени общо 15 фокусни групи по теми като развитие, градски измерения, обществени услуги, биоразнообразие/опазване и сътрудничество/ЕТС (Европейско териториално сътрудничество). Техните резултати са включени в създаването на STRAT.AT 2020 и също така дадоха полезен принос за съответните процеси по програмиране. Сред повдигнатите въпроси е подходът към хоризонталните цели и са направени също заявления за важността на Европейско териториално сътрудничество (пълен списък на всички фокусни групи заедно с документацията за резултатите е на разположение на адрес: www.stratat2020.at, официалния уебсайт на STRAT.AT 2020, само на немски език).

От гледна точка на съдържанието връзката с отделните процеси на програмиране и съчетанието на съображенията „от горе надолу“ с обобщенията „от долу нагоре“ са от възлово значение. В допълнение към координацията между ЕСИ фондовете следва да бъде отбелязано включването на политиките на ЕСИ (съфинансирани) в различните области на политиката на национално и регионално равнище. Те винаги се разглеждат в контекста на по-цялостна стратегия или спектър на финансиране. Такъв е случаят с Австрия, особено по отношение на структурните фондове, където поради ограничените обеми на програмите принципът на пропорционалност е предпоставка за най-ефективно прилагане на тези мерки в австрийските региони.

Очаква се проектите на споразумения за партньорство да бъдат предмет на процедура по обществено допитване онлайн през юни 2013 г. Тази процедура ще бъде второто обществено допитване след първоначалното през лятото на 2012 г. Представянето на STRAT.AT 2020 остава насрочено за 2013 г., заедно с всички оперативни програми, ако е възможно.

Целият процес може да бъде проследен на адрес www.stratat2020.at (официалния уебсайт на STRAT.AT 2020, само на немски език) или www.oerok.gv.at (официалния уебсайт на ÖROK, само на немски език).

Д-р Диане С. Тифенбахер

Служба на Австрийската конференция по териториално планиране (ÖROK) / Координация на структурните фондове на ЕС и STRAT.AT 2020

▶ **НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ**
www.oerok.gv.at

► ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО

► МЕСТНИТЕ ПАРТНЬОРСТВА СА ОТ КЛЮЧОВО ЗНАЧЕНИЕ ЗА УСВОЯВАНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО В АНГЛИЯ

2014-2020 г. ще бъде период на значими промени в усвояването на ЕФРР в Англия. На мястото на регионалните граници и програми на ЕФРР и разграничителните структури, чийто резултат беше отблъскване на допълващи инвестиции от отделни Общи стратегически фондове (ОСФ), ще се въведе нова, гъвкава национална програма за ОСФ за растеж в Англия. Коя е движещата сила на тези промени и какви последици има тя за политиката и практиката за сближаване?

Административната среда в Англия претърпя значителни промени през последните две години. Причината за тях беше разбирането, че ако искаме растеж и работни места да бъдат постигнати по начин, отговарящ на това, как местните икономики в действителност работят в нашите големи и малки градове и села, институционалната уредба трябва да следва този принцип. Така че на мястото на регионалните граници и институции бяха създадени 39 водени от бизнеса Местни предприемачески сдружения (МПС) въз основа на определените по места икономически общности. Тези сдружения имат за цел да обединят стопанските и гражданските лидери за постигане на устойчив икономически растеж и увеличаване на заетостта в частния сектор. Именно тези 39 МПС ще бъдат съставните части за усвояването на ОСФ в Англия през 2014-2020 г.

Подкрепата от ЕФРР помогна на Xeros Ltd, дружество, отделило се от Университета на Лийдс, да разработи процес за изпиране, използващ полимерни гранули. В момента във фирмата са наети двадесет учени, инженери и помощен персонал в гр. Шефилд.

Освен това планираме да приемем национална програма за растеж в ЕС, включваща 100% от ЕФРР, ЕСФ и дял от ЕСФРСР, които да бъдат разпределяни чрез 39-те МПС на Англия въз основа на стратегиите, изработени от местните партньори. Опростената администрация на централно ниво ще позволи на МПС и местните партньори да използват максимално новите възможности за гъвкавост, открити през периода 2014-2020 г., подреждайки ЕФРР, ЕСФ и ЕСФРСР в единни инвестиционни пакети въз основа на определените средства за техните области. Инвестициите по линия на ОСФ ще бъдат обвързани с националните и местните политики и инициативи, за да се гарантира, че икономическите резултати се постигат и публично-частните интереси и финансиране се привличат най-ефективно.

Използването по цялостен начин на ОСФ ще е от възлово значение за обвързване на целите от „Европа 2020“ и Националния план за реформи в местните условия. Това, заедно със свободата за усвояване на тематични/секторни проекти във всякакъв географски обхват, предвещава един амбициозен и новаторски модел на ОСФ в Англия през периода 2014-2020 г.

Дейвид Моръл

Ръководител на звено за политиката по ЕФРР през 2014-2020 г.
Министерство на общините и местното самоуправление (МОМС)

► НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

www.gov.uk/browse/business/funding-debt/european-regional-development-funding

Фабриката за керамични изделия Мидълпорт в Стоук он Трент се реконструира на работни пространства за местни творчески ателиета и нова туристическа атракция, която позволява на посетителите да видят отвътре работата на последната действаща фабрика за керамични изделия от викторианската епоха в Обединеното кралство.

ИТАЛИЯ ▶ ПОДХОДЪТ НА ТОСКАНА КЪМ ПРОГРАМНИЯ ПЕРИОД 2014-2020 Г.

Новият етап от финансовото планиране на ЕС идва в период от критично значение за нашата история. Състоянието на публичните финанси на Италия подсказва, че през идните години финансирането от ЕС ще играе възлова роля при инвестициите и следователно за засилване на конкурентоспособността.

Стратегията „Европа 2020“ ясно очертава пътя напред. За Тоскана това означава работа за *интелигентен* растеж, постиган чрез инвестиции в образованието, науката и иновациите; *устойчив* растеж, чрез съсредоточаване върху въпросите на околната среда, земеползването и енергетиката и *приобщаващ* растеж, по-конкретно с насоченост за създаване на работни места и намаляване на бедността.

Затова вече няма да бъде достатъчно средствата от ЕС да се изразходват бързо и целесъобразно. Тоскана се справя по-добре от повечето области в страната. Лесно се виждат обаче нейните проблеми в инфраструктурата и въпросителните пред разширяването на икономическия растеж. Ще трябва да подберем приоритетни мерки със значимо въздействие, като поемем отговорността да насочим средствата от ЕС към постижими резултати, които могат да бъдат измерени и преценени.

За целта Тоскана има намерение да насочи политиката за сближаване за периода 2014-2020 г. към три междуотраслови теми:

- **Младите хора** с интегрирания проект *Giovanism* (Млади хора – да!) – набор от възможности за младите хора, финансирани с регионални, национални и европейски ресурси, което включва например подкрепа за стажове, основаване на нови предприятия и помощ за лица, извършващи първи покупки;
- **Градски мрежи** (за засилване на конкурентоспособността и социалните иновации и експериментални дейности);
- **Вътрешни области** (на основата на туризма, дейностите в земеделието и горите и „зелената“ икономика).

При работата в тези основни дейности Тоскана ще се съсредоточи върху следните приоритети:

- инвестиции в научни изследвания и трансфер на технологии за засилване на ролята на обработващата промишленост;
- гарантиране на достъп за цяла Тоскана до ширококолов интернет и улесняване на връзката с публичната администрация в режим онлайн;

Президентът на регион Тоскана, Енрико Роси, държи знамето на проекта за подкрепа на младите хора *GiovanisI*.

- насърчаване на достъпа до кредитиране, включително микрофинансиране;
- развитие на конкурентоспособността на веригата на предлагане от селскостопанската и хранително-вкусовата промишленост, за да се способства тя да бъде сменена от следващото поколение и да се засили екологичната устойчивост;
- постигане на устойчива енергия чрез развитие на специализирани технологични сектори;
- обновяване на запустяващи райони, предотвратяване на хидрогеоложка нестабилност, приспособяване към изменението на климата, опазване на традиционния ландшафт и биологичното разнообразие;
- осигуряване на по-добра и достъпна мобилност;
- насърчаване на търсенето на квалифицирани работници и по-висока производителност сред МСП;
- подкрепа на мерките за социално приобщаване;
- борба с преждевременното напускане на системата на образованието;
- инвестиции в платформа за „възраждане на културните традиции на Тоскана“.

За да се гарантира възможно най-добър старт на следващия програмен период, обхващащ 2014-2020 г., регион Тоскана е преразгледал и вътрешните си практики на работа и е сформирал „команден пункт“ (или „група за координация и ръководство“), който включва управляващите органи на всички структурни фондове, за да се осигури уеднаквен подход към програмирането и избора на приоритети на етапите на проектиране и изпълнение.

Енрико Роси
Президент на регион Тоскана

▶ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ
www.regione.toscana.it

▶ МАЛТА

▶ **НОВИЯТ ФЕРИБОТЕН
ТЕРМИНАЛ**

ЩЕ ДАДЕ ТЛАСЪК НА
ТРАНСПОРТА МЕЖДУ
ОСТРОВИТЕ И ТУРИЗМА

Обща стойност:
10 868 000 EUR
Участие на ЕС:
8 800 000 EUR

На пристанище Чиркева в Малта с подкрепата на Кохезионния фонд на ЕС е построен съвременен фериботен терминал. Новият терминал в северния край на острова ще подобри обслужването на пътуващите ежедневно, особено жителите на остров Гозо, туристическия и товарния трафик, и ще подпомогне икономиката.

Фериботният терминал в Чиркева е част от трансевропейската транспортна мрежа в Малта. Основната цел на проекта е да са намалят задръстванията на терминала в Чиркева и да се подобри транспортната мрежа в рамките на малтийските острови. Фериботи за пътници и автомобили плават по разписание от фериботния терминал в Чиркева до пристанище Мгар на Гозо, като годишно обслужват около два милиона автомобили и четири милиона пътници. През лятото от пристанище Чиркева до остров Комино пътуват корабчетата, както и организирани експедиции за подводен спорт.

Наред със сградите, пътните ремонти и другите общи подобрения, съществуващите кейове на новия фериботен терминал се модернизират с добавяне на трета корабна стоянка на северния кей. Новите съоръжения включват сграда за обработка на пътници заедно с пешеходни надлези и подвижни гъвкави връзки към корабите. Изграждат се площадки за маневриране на МПС, автомобилни паркинги и терминали за автобуси и обществен транспорт. За намаляване на задръстванията достъпът е подобрен чрез обиколни пътища и пътища за достъп, свързани с основните пътни артерии.

Облекчаване на движението

Новата инфраструктура ще доведе до по-добра ефективност и защита от капризите на времето. Тя осигурява по-добра безопасност, удобство и услуги за целия трафик на пътници и товари, който ще преминава през Чиркева. Очаква се, като облекчи движението на

пътници и автомобили, терминалът със своя по-голям капацитет да намали времето за пътуване и да увеличи пропускателната способност на трафика.

Икономически изгоди

В изграждането на новия терминал се инвестират близо 12 млн. евро, което ще улесни извършването на пътувания, ще подобри достъпността и ще намали изолацията на остров Гозо. Очаква се обектът да улесни допълнително придвижването на туристите до Гозо, които са толкова важни за неговата икономика. Той ще спомогне също за освобождаване на деловия потенциал в този регион и за подобряване на качеството на живот както на жителите, така и на гостите на Гозо.

Енергийна ефективност

Върху сградата на новия терминал се намира една от най-големите фотоволтаични инсталации в Малта. Разполагането на ветрогенератор в южната част на пристанището ще е още едно начало. С тези инсталации, както и с други мерки за икономия на енергия, терминалът ще използва в съществена степен „зелена“ енергия за осигуряване на дейностите си и така ще намали въглеродния си отпечатък. „Тези съоръжения бяха проектирани за подобряване на достъпа за всички и за осигуряване на приятно пътуване за пътниците между Малта и Гозо“, отбелязва Кристофър Фаруджа от сдружението на превозвачите Transport Malta. „Подобрената мрежа за транспортни услуги между островите ще бъде с по-голяма ефективност, безопасност и удобство и ще донесе икономическа изгода за цялата общност.“

▶ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<https://investinginyourfuture.gov.mt/project/public-infrastructure/cirkewwa-ferry-terminal-33947651>

▶ ТАЛИН, ЕСТОНИЯ

▶ УСПЕХ В ОБЛАСТТА НА СЛЪНЧЕВАТА ЕНЕРГИЯ ЗА НОВОСЪЗДАДЕНО ПРЕДПРИЯТИЕ

Обща стойност:
2 143 000 EUR
Участие на ЕС:
1 500 000 EUR

Гъвкав фотоволтаичен филм от CZTS за включване в строителни елементи.

Подкрепата по линия на регионалната политика помогна на новосъздаденото австрийско-естонско предприятие Crystalsol Ltd да разработи изцяло нова технология за соларни панели в Естония, като стана първото предприятие в света, което използва популярни евтини материали.

Създадено като дружество след отделяне от Техническия университет в Талин през 2008 г., Crystalsol се възползва от подкрепата на ЕФРР чрез естонската Оперативна програма „Развитие на икономическата среда“ и от агенцията за финансиране Enterprise Estonia, която подпомага предприемачеството в Естония.

Проектът „Разработка на икономически ефективен соларен панел“ помогна за развитието на изцяло нов вид гъвкав фотоволтаичен модул от полупроводников материал, с което отпада необходимостта от използване на скъпи редки метали в производството на соларни панели. Освен това тази нова технология струва с 30-50% по-малко в сравнение със средната стойност за отрасъла в момента.

Технологията прави възможно вграждането на соларни панели в различни конструктивни елементи, например материали за стъклени фасади или покриви, още на етапа на строителството. Това от своя страна намалява цената на възобновяемата енергия и подобрява енергийния баланс на сградата. Целта е сградите, които консумират енергия, да бъдат превърнати в нейни производители.

Предприятието е разкрило 24 нови работни места, като използва финансирането от ЕС, както и допълнителни

капитали от Финландия, Норвегия и Австрия, и е сключило договори с различни университети и институции от Европа и от по-далечни страни, като например Сингапур. Макар и технологията, подкрепена с нова инвестиция от 8 млн. евро, все още да е в процес на разработка, вече е сключен договор тя да бъде продадена на EDP – португалска група от енергийни предприятия.

От основаването си Crystalsol показва забележителен напредък, като печалбата на дружеството през 2012 г. достигна близо 1 млн. евро, получени от продажба на научни и развойни услуги и на основната патентована иновация – полупроводника на прах. Предприятието е в процес на получаване на други безвъзмездни средства от ЕФРР за повишаване на ефективността на полупроводниковия материал.

Пазарът на соларни панели се разраства бързо, като слънчевата енергия става една от най-обещаващите алтернативи за производство на енергия, намаляване на емисиите на CO2 и подобряване на устойчивостта на енергопроизводството. Това се доказва от световния оборот на бранша в размер на 23 млрд. евро през 2012 г. и нарастването на годишния производствен капацитет с 41% за последните две години.

Със своята нова, революционна за целия свят соларна технология Crystalsol уверено върви към целта си да стане пазарен лидер при вградените соларни панели.

▶ **НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ**
www.crystalsol.com

► РИГА, ЛАТВИЯ

► ИЗПОЛЗВАНЕ НА НАНОТЕХНОЛОГИИ

В МОДЕРНИТЕ ПРОЦЕСИ ЗА ПРОМИШЛЕНО НАНАСЯНЕ НА ПОКРИТИЯ

Първият в Латвия център за промишлено нанасяне на покрития чрез нанотехнологии отвори врати през лятото на 2012 г. Неговият патентован процес, разработен с финансова подкрепа от ЕС, осигурява нанасяне на по-евтини и по-качествени покрития, използвани в автомобилната и аерокосмическата промишленост и в производството на микрочипове.

Латвийското предприятие Naco Technologies е разработило авангарден процес за нанасяне на нанопокрития, който е по-бърз, по-гъвкав и по-евтин, за добавяне на специални покрития върху фина механика, използвана в различни съвременни технологични производства, за много от които се изискват покрития с високи показатели, добавящи специфични физични свойства като защита, трайност, химична устойчивост и работни показатели.

Патентована технология

Базираното в Рига МСП е разработило модерна технология за нанасяне на покрития на основата на високоскоростно йонно-плазмено магнетронно нанасяне на прах (HIPMS), което се извършва във вакуумна камера. С този патентован процес за нанасяне на нанопокрития могат да се създават фини многослойни и многокомпонентни покрития – по зададени изисквания – с дебелина 0,01-150 микрона, които значително удължават експлоатационния живот на покритите части и подобряват показателите им.

Предимства

С новата технология продуктите с покритие могат да бъдат произвеждани 10 пъти по-бързо отколкото със съществуващите технологии за нанасяне на покрития. Оборудването е изключително ефективно в енергийно отношение и замества традиционните увреждащи околната среда химични методи за нанасяне на покрития. Освен високото качество на покритията, бързината при производството и екосъобразността, новият процес предлага големи възможности за гъвкавост при индивидуални изисквания. Една и съща машина за нанасяне на покрития може да осигури широк кръг технически решения за различните производства.

През последните три години с тази технология са нанесени покрития на над 140 различни компоненти и възли и те са изпитани по стандартите за изпитване на ISO.

Финансиране от ЕС

Успешното утвърждаване на Naco Technologies стана възможно с финансова подкрепа от първия в страната специализиран инвеститор в новосъздадени технологии и предприятия – *Imprimatur Capital*.

Този фонд за участие в проекти на най-ранни етапи е създаден по инициативата JEREMIE, която дава възможност на държавите членки на ЕС и регионите да влагат пари от структурните фондове, както и национални ресурси в холдингови фондове, които да насърчават развитието на новаторски, бързорастящи, новосъздадени технологични предприятия. Предприятието е привлякло допълнителен дялов капитал за покупка и монтаж на ново оборудване от *Imprimatur Capital Technology Venture Fund* и *ZGI Capital* – и двете от Латвия, допълнени с безвъзмездни средства от структурните фондове на ЕС.

Обща стойност:
591 000 EUR
Участие на ЕС:
149 000 EUR

„Нашата технология е водещият метод сред техниките за полагане на нанопокрития поради високата си производителност, качество и универсалност“, отбелязва Александър Парфинович, генерален директор и съосновател на Naco Technologies. „Дългосрочната цел на нашето новаторско предприятие е да развием инженерен център за върхови нанотехнологии в Латвия и успешна, бързо разрастваща се международна дейност, насочена към обработващата, автомобилната и аерокосмическата промишленост.“

► **НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ**
www.nacotechnologies.com/

Обща стойност:
10 500 000 EUR
Участие на ЕС:
2 500 000 EUR

▶ ЛАНГЕДОК-РУСИЙОН, ФРАНЦИЯ

▶ **REALIS**

СЪЗДАВАНЕ НА СРЕДСТВАТА ЗА РАСТЕЖ И РАБОТНИ МЕСТА В СОЦИАЛНАТА ИКОНОМИКА

В регион Лангедок-Русийон в Югозападна Франция социалните иновации са признати като ключ към икономическо развитие от европейски мащаб. През октомври 2013 г. ще бъде открит финансиранят от ЕС бизнес инкубатор REALIS, който ще насърчава и подкрепя растежа на социалните предприятия и ще даде тласък на заетостта и благосъстоянието на място.

В социалната икономика в Лангедок-Русийон вече е заето над 14% от местното население⁽¹⁾. На нея се гледа като на „интелигентна специализация“ за региона, а оттам и като на съществен фактор за развитието му в дългосрочен план.

От 2005 г. насам регионът активно разширява социалната икономика, като работи с местните фактори и мрежи за създаване на необходимите инструменти и помощна инфраструктура. Тези взаимосвързани проекти са събрани под шапката на REALIS (*Réseau Actif pour l'Innovation Sociale / Активна мрежа за социални иновации*), която сега представлява тясно партньорство и структурирана мрежа от взаимно подкрепящи се организации, занимаващи се с проекти за разкриване на работни места, които съдействат за социалното сближаване и благосъстоянието на хората.

За подпомагане на новосъздадени и иновативни проекти е създаден *Alter'Incub*, докато *École de l'Entrepreneuriat* помага за развитие на уменията на социалните предприемачи. Мрежата *Coventis* съдейства за развитието на дейността, а *REPLIC* насърчава възпроизвеждането на

проектите. Създаден е и „разсадник“ (*la Pépinière ESS*) за подпомагане на „младите фиданки“ на социалната икономика.

Alter'Incub вече е проучил 130 бизнес плана, 45 от които са в процес на подготовка, а 33 са на етап инкубатор. До момента той е помогнал за създаване на 14 предприятия и предвижда средно 5-6 нови предприятия годишно, които биха могли да разкрият до 75 работни места до юни 2013 г.

През октомври 2013 г. бизнес инкубаторът REALIS ще бъде открит и ще стане възлова структура, свързваща всички тези елементи. Разположен в Парк 2000 в Селньов, близо до Монпелие, центърът за подпомагане ще осигурява помещения за офиси и производство, ще консултира и ще сътрудничи тясно с мрежата за подпомагане на бизнеса в региона. На социалните предприятия ще се оказва партньорска помощ и съдействие средно в продължение на три години.

„Подходът на REALIS и създадената от него мрежа е първото по рода си средство от този вид във Франция и е модел, който би могъл да се възпроизведе в цяла Европа“, отбелязва Мириам Людвиг, ръководител на сектора по социална икономика, регион Лангедок-Русийон. *„Той ще помогне за насърчаване на икономическия растеж и заетостта в нашия регион чрез развитие на успешни и устойчиви социално ориентирани предприятия“*.

▶ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://www.info-entrepriseslr.fr/themes/creer_reprendre/economie_sociale_et_solidaire/realis_un_reseau_innovant_pour_les_portes_par_une_marque

(1) Лангедок-Русийон е на четвърто място в страната от гледна точка на социалната икономика, в която са заети около 95 000 души, 75% от които работят в сдружения.

▶ ЕВРОПЕЙСКО ТЕРИТОРИАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

▶ РЕГИОНИ ПОМАГАТ
ЗАЕДНО НА ЖЕНИ
ДА НАМЕРЯТ
РАБОТА

В цяла Европа е създадена мрежа от ресурсни центрове, предназначена да даде на жените умения и съвети за намиране на работа, особено в области като ИКТ и предприемачество.

През 2010 г. беше започнат двугодишният проект WINNET 8, с който да бъде подкрепен регионалният растеж чрез засилване на участието на жените на пазара на труда и промяна в отношенията между половете, особено в областите, в които мъжете доминират по традиция. Проектът също се постара да формира политики на равнището на региона, държавата и ЕС, които да имат отношение към положението на жените на пазара на труда и да гарантира интегрирането на тези подходи в общите политики.

Проектът, финансиран от програма Interreg IVC на ЕС, се постара да доразвие предишния опит и да утвърди тези усилия в международен план чрез включване на местни, регионални и национални фактори в осем държави, членки на ЕС: България, Финландия, Гърция, Италия, Полша, Португалия, Швеция и Обединеното кралство.

Ресурсни центрове за жени

Ключов елемент от работата беше разпространяването в цяла Европа на модела на Ресурсни центрове за жени (РЦЖ), който е разработен в Швеция. Моделът е средство за постигане на равенство между половете в развитието на регионалната политика както в селските, така и в градските райони. Основната целева група на РЦЖ са жени, които искат да осъществят идеите си за нови предприятия, иновации, заетост, проекти и т.н. РЦЖ предоставят на тези жени делови съвети, разработка и финансиране на проекти, обучение и мрежи за съвместни действия. РЦЖ се подпомагат от европейско сдружение – WINNET Europe – което от 2006 г. подкрепя участието на жените в регионалното развитие. През 2011 г. в Швеция е създаден Център за върхови постижения (ЦВП) Winnet, който да анализира и разпространява опита от РЦЖ в цяла Европа.

Обща стойност:
2 357 000 EUR
Участие на ЕС:
1 836 000 EUR

Органи с политически правомощия

Органите с политически правомощия и държавните служители са важна целева група за дейностите на РЦЖ и за да се помогне за по-добро отчитане на аспектите, свързани с половете, при разработката на политиката на местно равнище бяха създадени Групи от различни участници (ГРУ) като форум за сътрудничество между управляващите органи, местните и регионалните органи, предприятията, научните институции, РЦЖ, НПО и т.н. В резултат на това бяха разработени девет регионални Плана за действие във въпросните държави членки.

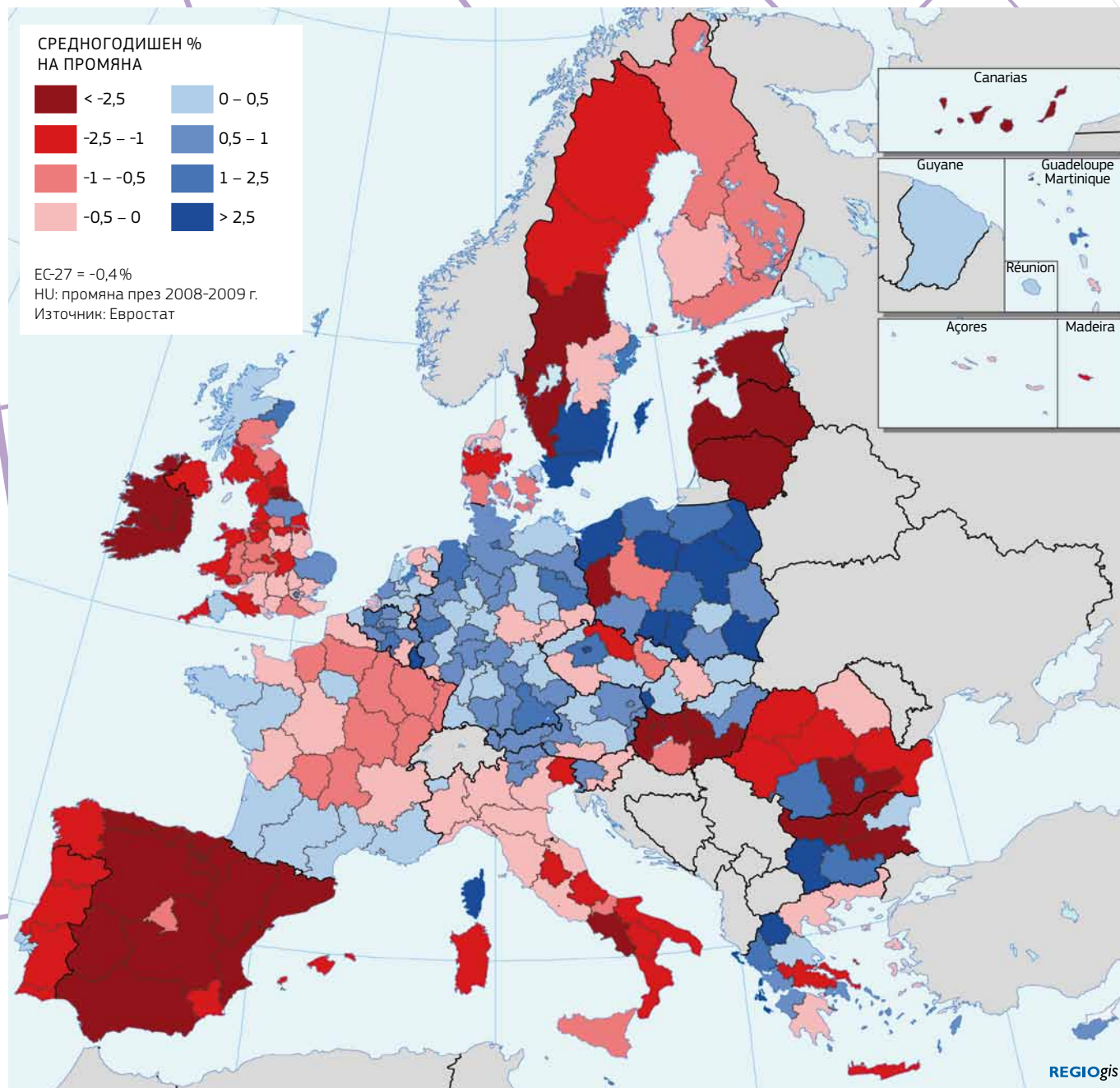
Обмен на най-добри практики

Заедно с набор от други публикации за най-добрите практики е издадено ръководството „Ресурсни центрове за жени, иновации и практики за интелигентен, приобщаващ и устойчив растеж“, в което е дадена поредица от подобрени примери за добри практики от държави членки. Книгата с препоръки относно политиката „Иновации и политики за интелигентен, приобщаващ и устойчив растеж“ е издадена и разпространена на регионално, национално и европейско равнище.

„Опитът, натрупан в Швеция при подобряване на подготвеността на жените за наемане на работа, се оказва много ценен в други страни от цяла Европа“, коментира Карин Нисес от община Олвдален (водещ партньор). „Проектът WINNET 8 дава положителен принос за приоритетите на политиката за сближаване през 2014-2020 г. относно подобряване на равенството между половете на пазара на труда“.

▶ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ
www.winnet8.eu

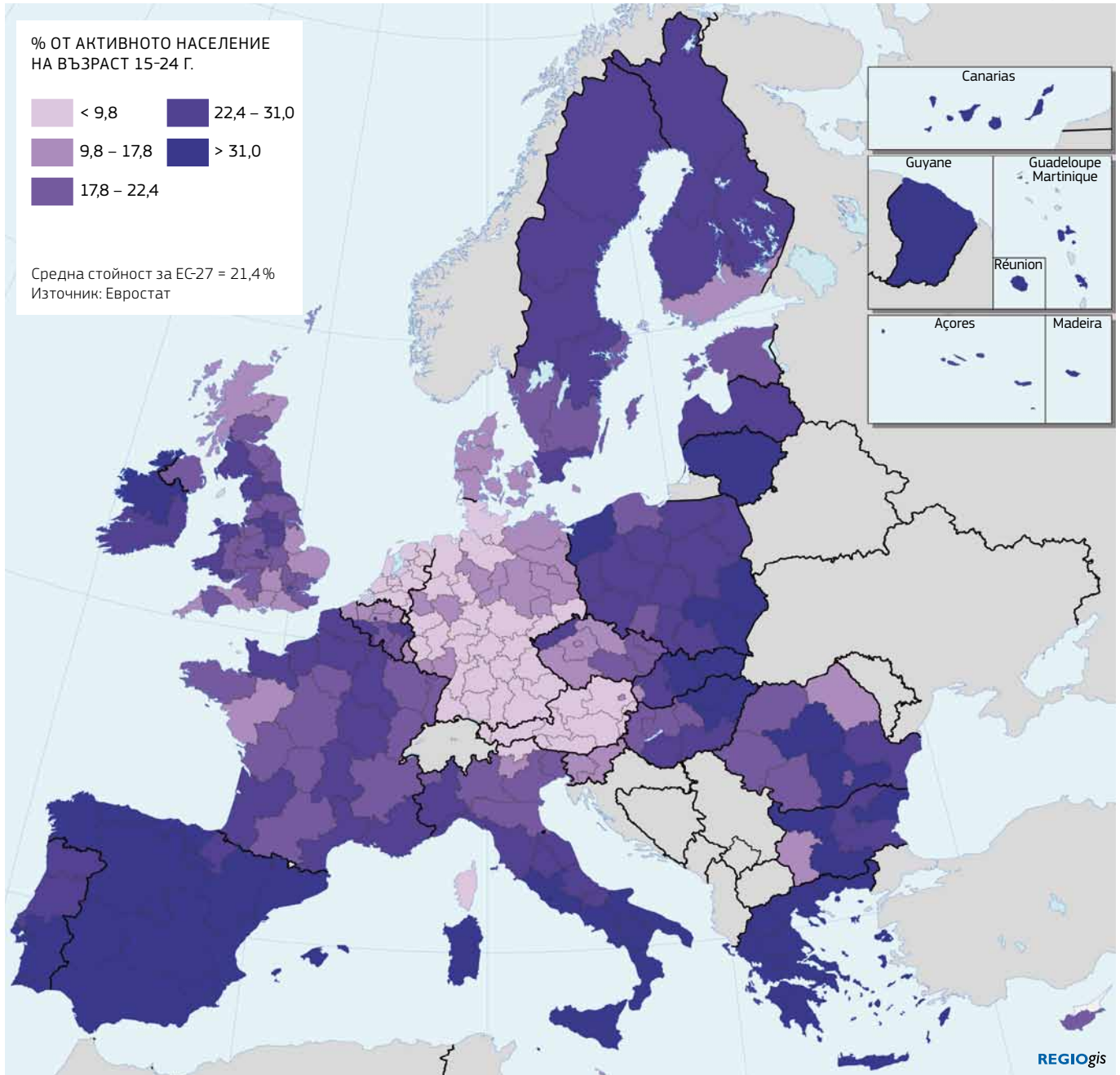
▶ ОБЩ РЪСТ НА ЗАЕТОСТТА, 2007-2009 Г.

Между 2007 г. и 2009 г. заетостта се сви в повече от половината региони на ЕС. Спадовете бяха особено големи в региони в Испания, Ирландия и балтийските държави, където промените бяха между -6% и -3% годишно. В Гърция заетостта намалea само в четири от общо дванадесет региона през 2009 г., но оттогава

загубите на работни места в Гърция се увеличиха. В България загубите на работни места също се увеличиха след 2009 г. И обратно, в двадесет региона заетостта се увеличи с 2% или повече. През периода в повечето региони в Полша, Германия, Австрия, Белгия и Нидерландия заетостта се увеличи.

▶ ПРОЦЕНТ НА МЛАДЕЖКАТА БЕЗРАБОТИЦА, 2011 Г.

През 2011 г. младежката безработица достигна критични равнища. В един от четири региона тя беше между 30 и 65%. В повечето региони на Португалия, Испания, Южна Италия и Гърция и в някои източни региони на Полша, Словакия и Унгария имаше висока младежка безработица. Само в Нидерландия, Германия

и Австрия процентът на младежката безработица в почти всичките им региони беше под 10%. В Австрия, Белгия, Германия и Обединеното кралство столичната област беше с един от най-високите проценти, докато в Чехия, Словакия, Унгария, Румъния и България столичната област имаше един от най-ниските проценти.

► ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ, КОНСТАТАЦИИ И ПРЕПОРЪКИ ОТ ОЦЕНКАТА НА JASPERS

Оценка на инициативата Съвместна помощ за подкрепа на проекти в европейските региони – известна като JASPERS – която беше възложена от ГД „Регионална и урбанистична политика“, вече докладва основните си изводи и препоръки⁽¹⁾. Оценката беше проведена от AECOM (Ирландия) през 2012 г., използвайки съчетание от анализи на бази данни, конкретни примери, семинари на място и разговори с представители на държавите членки и ГД „Регионална и урбанистична политика“ на Европейската комисия. Оценката обхваща 6-те години от началото на JASPERS до 2011 г.

JASPERS беше създадена за повишаване на капацитета на страните бенефициенти най-пълноценно да използват финансирането от ЕС⁽²⁾. Очакванията бяха чрез предоставяне на техническа помощ да бъдат подобрени обемите и качеството на големите проекти и да има значителни ползи във въпросните региони и в Европейския съюз като цяло. В момента на присъединяването към ЕС в новите държави членки се наблюдаваше относителна липса на опит в работата по много големи инвестиционни проекти. Освен това имаше увеличение в размера на ресурсите за големи инфраструктурни проекти и разширяване на обхвата на проектите, които можеха да бъдат подкрепени с финансиране по линия на сближаването.

JASPERS е партньорство между Европейската комисия, Европейската инвестиционна банка, Европейската банка за възстановяване и развитие и KfW Bankengruppe. Има регионални офиси в Люксембург, Виена, Букурещ, София и Варшава. Подкрепата по линия на JASPERS е за проекти

в сектори, включващи пристанища, летища, жп транспорт, пътища, градска инфраструктура и услуги, енергетика и твърди отпадъци, водоснабдяване и канализация и икономика, основана на знанието.

Целта на оценката беше да се определи въздействието на JASPERS върху качеството и навременността на подготовката, представянето, одобряването и изпълнението на големи проекти в страните, присъединили се към Европейския съюз през 2004 и 2007 г.⁽³⁾

Основни констатации от оценката

►1. Инициативата JASPERS се оказва от съществено значение за държавите членки в разработката на проекти и искания за финансиране и продължава да има голямо търсене на нейните услуги. Има солидни статистически доказателства в потвърждение на това, че подкрепата от JASPERS значително съкращава времетраенето на процеса на одобрение от Комисията, както и времето, необходимо за разработването на проекти от държавите членки.

►2. Най-голям потенциал за подобряване на качеството на проекти има, когато JASPERS участва на стратегическия етап и когато подкрепата от JASPERS помага на държавите членки да развият капацитета си за планиране на проекти.

Основни препоръки, съдържащи се в оценката

►1. Стратегически подход

JASPERS следва да има като своя изрична цел развитие на капацитета на държавите членки за планиране на проекти и да бъде по-съсредоточена върху работата си по нея. Предлага се тригодишен план за работа, който да бъде договорен между JASPERS и всяка от държавите членки. Плановете за работа трябва да бъдат индивидуално пригодени към потребностите и силните страни на всяка държава членка.

(1) Работното задание за оценката, Окончателния доклад и съпътстващите документи могат да бъдат намерени на уебсайта на Inforegio на следния адрес: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/eval2007/jaspers_evaluation/final_report_131212.pdf

(2) Държавите членки от ЕС 12 – бенефициенти на инициативата JASPERS – са България, Чехия, Кипър, Естония, Унгария, Латвия, Литва, Малта, Полша, Румъния, Словакия и Словения.

(3) Като голям проект се определя проект на стойност над 50 млн. евро. JASPERS използва това определение за инфраструктурни проекти, а при стойност от 25 млн. евро или повече – за определяне на големи проекти в областта на околната среда.

Научният център „Коперник“ във Варшава, Полша, получи помощ от JASPERS. Той беше открит през м. ноември 2010 г.

►2. Оказване на влияние на етапа на разработка на проектите

Намесата на JASPERS следва да се осъществи възможно най-рано в процеса на разработка на проектите чрез предоставяне на технически или специализирани съвети от най-ранните етапи на планиране. Това може да включва даване на препоръка да не се разработват проекти, които не са приоритетни или които имат основни слабости. Пример за ефективно използване на ресурсите е JASPERS да дава регулярно съвети по технически задания за предварителни проучвания на проекти и оценка на тези проучвания, преди да бъдат приключени.

►3. По-формализирана организация на работата

Разпределението на работата между JASPERS, Комисията и държавите членки следва да бъде по-формализирано. То трябва да изяснява ролята и задълженията между Комисията, държавите членки и JASPERS.

►4. Разработване на отраслови стратегии

JASPERS следва регулярно да предоставя съвети на държавите членки в разработването на отраслови стратегии. Участието на JASPERS е със съвещателен характер и се осъществява по покана на държавите членки.

►5. Развитие на техническия капацитет и капацитета за планиране на проекти на държавите членки.

За подобряване на капацитета на държавите членки да подбират и разработват проекти от високо качество е необходим по-стратегически подход. Въз основа на анализа на капацитета за планиране на проекти на отделните държави членки JASPERS би могла да се съсредоточи върху конкретни дейности, които биха имали най-голямо влияние върху планирането и качеството на проектите.

►6. Подобряване на предаването на знания от заданията на JASPERS

Доказателствата от оценката потвърждават необходимостта и значението на по-доброто предаване на знания. JASPERS следва да въведе система за подбор на технически въпроси, по които е било работено и които са били решени при отделните проекти, ако се прецени, че те имат по-широка значимост. Необходими са и действия от държавите членки – например чрез разглеждане какви структури съществуват и какви действия са необходими, за да може предаването на знания да се осъществи в ефикасно.

►НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://ec.europa.eu/regional_policy/the_funds/instruments/jaspers_bg.cfm

▶ ПРОГРАМА

24-25 АПРИЛ 2013 Г.

_ Варшава (PL)

Конференция RURBAN
– Интегрирани градско-
селски партньорства

21 СЕПТЕМВРИ 2013 Г.

_ В цяла Европа

European Cooperation Day

7-10 ОКТОМВРИ 2013 Г.

_ Брюксел (BE)

OPEN DAYS 2013 г.

28-29 ОКТОМВРИ
2013 Г.

_ Букурещ (RO)

2-ри годишен форум
на Стратегията на ЕС
за Дунавския регион

9-10 ДЕКЕМВРИ 2013 Г.

_ Брюксел (BE)

Конференция
„Telling the story“

Допълнителна информация за събитията е публикувана в раздел
„Календар на събитията“ на уебсайта Info regio на следния адрес:

[http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/
agenda/index_bg.cfm](http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_bg.cfm)

Бихме искали да научим за постиженията на политиката на сближаване във вашия регион с акцент върху резултатите и осезаемите ползи за гражданите, както и вашето мнение за подготовката за следващия програмен период.

Избрани материали ще бъдат представени в следващия брой на списание „Панорама“.

Изпращайте вашите материали (с максимална дължина до 1 500 символа без интервалите) до:

regio-panorama@ec.europa.eu

ИЗКАЖЕТЕ МНЕНИЕТО СИ

■ Служба за публикации

Европейска комисия,
Генерална дирекция „Регионална и урбанистична политика“
Комуникация – Anna-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Bruxelles
Ел. поща: regio-panorama@ec.europa.eu
Интернет адрес: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_bg.cfm

